

Januarinota 2024

Ontwikkeling wetten en fondsen UWV 2023–2024

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. Belangrijkste ontwikkelingen	3
1.1. Volumeontwikkelingen	3
1.2. Financiële ontwikkelingen	4
1.3. Premies 2023 en 2024	7
2. Arbeidsongeschiktheid	9
2.1. WIA	10
2.2. Wajong	14
2.3. WAO	15
2.4. WAZ	16
3. Werkloosheid	17
3.1. WW	17
3.2. IOW	19
4. Ziekte	21
5. Zorg	24
6. Toeslagen en tegemoetkomingen	27
6.1. Toeslagenwet	27
6.2. Tegemoetkoming arbeidsongeschikten	29
7. Re-integratie	30
8. Overige regelingen	33
8.1. CRTV	33
8.2. NOW	35
8.3. STAP	36
9. Fondsen	37
9.1. Arbeidsongeschiktheidsfonds	37
9.2. Werkhervattingskas	38
9.3. Arbeidsongeschiktheidsfonds jonggehandicapten	40
9.4. Algemeen Werkloosheidsfonds	41
9.5. Uitvoeringsfonds voor de overheid	42
9.6. Toeslagenfonds	43
Lijst van afkortingen	44
Begrippenlijst	45
Bijlage I Wet- en regelgeving	47
Bijlage II Overzicht wet-fonds	49
Bijlage III Re-integratie	53
Bijlage IV Aansluitingstabel	55
Bijlage V Financiële publicaties UWV	56
Colofon	58

Samenvatting

Algemene ontwikkelingen

- De uitkeringslasten zijn sinds 2023 sterk gestegen. Het wettelijk minimumloon is op 1 januari 2023 in één keer met 10,15% verhoogd vanwege de hoge inflatie. Daarna volgde op 1 juli 2023 een indexatie van 3,13% en op 1 januari 2024 nog eens 3,73%. Omdat loongerelateerde uitkeringen hieraan gekoppeld zijn, stijgen de uitkeringslasten mee met deze halfjaarlijkse verhogingen.
- De AOW-leeftijd is in 2023 met drie maanden verhoogd en in 2024 komen daar nog eens twee maanden bij. Dit heeft voor alle wetten een opwaarts effect op de uitkeringsaantallen in 2023 en 2024.
- UWV voert sinds de coronacrisis de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) uit. De laatste aanvraagperiode, NOW 6, liep tot en met maart 2022. UWV is druk bezig met het vaststellen van de definitieve subsidiebedragen. We schatten het totale bedrag aan NOW-subsidielasten momenteel op € 19,0 miljard.
- Om hun positie op de arbeidsmarkt te versterken, konden werkenden en werkzoekenden sinds 1 maart 2022 jaarlijks bij UWV een STAP-budget aanvragen voor scholing en ontwikkeling. In 2023 is naar verwachting € 105 miljoen besteed. Het STAP-budget is met ingang van 2024 afgeschaft.

Arbeidsongeschiktheid

- Het totaal aantal uitkeringen voor de arbeidsongeschiktheidswetten stijgt in de periode 2022–2024. Tegenover een toename van het aantal WIA- en Wajong-uitkeringen staat een afname bij de WAO en WAZ.
- Sinds 1 oktober 2022 past UWV een vereenvoudigde WIA-claimbeoordeling toe voor de leeftijdscategorie 60 jaar en ouder. Deze 60-plusmaatregel is een onderdeel van een breder pakket aan maatregelen die ervoor moeten zorgen dat mensen minder lang op een sociaal-medische beoordeling hoeven te wachten. Dit heeft volume- en financiële effecten, zoals meer uitgevoerde WIA-claimbeoordelingen en een toename van het aantal toekenningen aan 60-plussers. De maatregel loopt tot en met eind 2024.
- De totale uitkeringslasten voor de arbeidsongeschiktheidswetten stijgen van € 14,1 miljard in 2022 naar € 16,2 miljard in 2023. In 2024 stijgen de uitkeringslasten verder naar € 17,9 miljard.

Werkloosheid

- Het aantal WW-uitkeringen stijgt in 2023 met 12.000 tot 161.000 uitkeringen. Op basis van de CPB-raming in de Macro Economische Verkenning zal de WW in 2024 verder stijgen tot 181.000 uitkeringen. Ondanks dat de economische groei stilvalt is de toename van het aantal WW-uitkeringen beperkt.
- De WW-uitkeringslasten stijgen van € 2,5 miljard in 2022 naar € 2,9 miljard in 2023. In 2024 volgt een verdere toename tot € 3,4 miljard.

Ziekte en zorg

- De Ziektewet-uitkeringslasten stijgen van € 2,0 miljard in 2022 naar € 2,2 miljard in 2023. In 2024 komen de uitkeringslasten uit op € 2,3 miljard.
- Bij de groep uitzendkrachten dalen de Ziektewet-uitkeringslasten in 2023 en 2024. Hier liggen twee oorzaken uit 2023 aan ten grondslag: een aantal grote uitzendbureaus is eigenrisicodragers voor de Ziektewet geworden en door een wijziging in de cao voor uitzendkrachten kan niet langer een beroep op het uitzendbeding bij ziekte worden gedaan om de uitzendovereenkomst te beëindigen.
- De Wet arbeid en zorg (Wazo) kent sinds 2022 vier verschillende regelingen: Wazo-Werknemers, Wazo-WIEG (partnerverlof), Wazo-ZEZ (zwangere zelfstandigen) en Wazo-Wbo (Wet betaald ouderschapsverlof).
- De Wazo-uitkeringslasten stijgen van € 1,8 miljard in 2022 naar € 2,8 miljard in 2023. In 2023 stijgen de uitkeringslasten sterk door de nieuwe Wazo-Wbo-regeling. In 2024 komen de totale uitkeringslasten uit op € 2,7 miljard.

UWV-fondsen

- De totale uitkeringslasten stijgen van € 20,8 miljard in 2022 naar € 24,6 miljard in 2023. In 2024 stijgen de totale uitkeringslasten tot een niveau van € 26,9 miljard.
- Sinds september 2022 ontvangt en betaalt UWV weer rente. In 2023 ontvangt UWV naar verwachting per saldo € 851 miljoen en in 2024 € 1.215 miljoen aan rentebaten.
- De totale UWV-lasten nemen toe van € 27,6 miljard in 2022 naar € 31,4 miljard in 2023. In 2024 komen de totale UWV-lasten uit op € 33,1 miljard.
- Tegenover de lasten staan de premiebatens van werkgevers en de rijksbijdragen van de Rijksoverheid, die jaarlijks het UWV-lastenniveau overstijgen. Het totale fondsvermogen bedraagt in 2022 € 25,3 miljard. In 2023 neemt het geraamde totale fondsvermogen toe tot € 34,0 miljard en in 2024 stijgt dat verder tot een niveau van € 44,3 miljard. In 2023 is het AWf-vermogen voor het eerst sinds 2010 weer positief.

---

1. Belangrijkste ontwikkelingen

In de Januarinota 2024 geven wij voor 2023 en 2024 actuele inzichten in de verwachte ontwikkeling van de wetten die UWV uitvoert en de fondsen die het beheert.

De ramingen in de Januarinota 2024 zijn gebaseerd op de beschikbare statistische en financiële gegevens tot en met oktober 2023. Daarnaast vormen de macro-economische gegevens uit de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau (CPB) de uitgangspunten. Volgens de raming van het CPB groeit de economie met 0,7% in 2023 en met 1,5% in 2024. De werkloosheid komt uit op een niveau van 3,6% in 2023 en loopt vervolgens op tot 4,0% in 2024.

Indexatie/verhoging minimumloon

Het kabinet heeft het wettelijk minimumloon op 1 januari 2023 met 10,15% verhoogd. Op 1 juli kwam daar 3,13% bij en op 1 januari 2024 nog eens 3,73%. De uitkeringen stijgen mee met deze halfjaarlijkse verhogingen.

1.1. Volumeontwikkelingen

In tabel 1.1 staan de aantallen uitkeringen per wet in de periode 2022–2024 en de mutaties in 2023 en 2024 ten opzichte van de Juninota 2023. In elk jaar is sprake van een verhoging van de leeftijd voor de Algemene Ouderdomswet (AOW). Op 1 januari 2022 is deze verhoogd naar 66 jaar en 7 maanden, op 1 januari 2023 naar 66 jaar en 10 maanden en vanaf 1 januari 2024 ligt de AOW-gerechtigde leeftijd op 67 jaar. Het gevolg is dat in alle drie de jaren het aantal beëindigde uitkeringen relatief laag is ten opzichte van de jaren voor 2022. Dit heeft een verhogend effect op het aantal uitkeringen, vooral bij de arbeidsongeschiktheidswetten.

Voor de arbeidsongeschiktheidswetten neemt het aantal uitkeringen in 2023 met 12.000 en in 2024 met 13.000 toe. Deze toename is vooral het resultaat van een stijging bij de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) die groter is dan de daling bij zijn voorganger, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO). Het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen is in 2024 met 5.000 naar boven bijgesteld ten opzichte van de Juninota.

Voor de WIA is van 1 oktober 2022 tot en met 31 december 2024 een vereenvoudigde claimbeoordeling van kracht voor mensen van 60 jaar en ouder, de zogenoemde 60-plusmaatregel. Hierdoor wordt bij de WIA het inlopen op de achterstanden bij de claimbeoordeling zichtbaar. Enerzijds neemt het aantal voorschotten af en anderzijds neemt het aantal toekenningen toe. In tegenstelling tot onze ramingen in de Juninota verwachten we dat de achterstanden meer worden ingelopen en dat het niveau van de WIA instroom hoger uitkomt. Daarnaast namen we in de Juninota nog aan dat de maatregel een verlagend effect zou hebben op de IVA-instroom. Deze aanname is niet meer van toepassing. UWV heeft maatregelen getroffen om meer cliënten van 60 jaar en ouder met mogelijk recht op een IVA-uitkering als zodanig te beoordelen. Sinds de genomen maatregelen zien we het effect hiervan ook terug in het percentage IVA-uitkeringen aan 60-plussers.

Het aantal uitkeringen voor de Werkloosheidswet (WW) stijgt in 2023 met 12.000 en in 2024 met 20.000. Voor 2024 voorzien we op basis van de CPB-raming voor de werkloze beroepsbevolking een toename van de WW-instroom. Het aantal WW-uitkeringen is ten opzichte van de Juninota naar beneden bijgesteld met 3.000 voor 2023 en naar boven bijgesteld met 4.000 voor 2024. De verwachtingen voor de Inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW) zijn marginaal aangepast ten opzichte van de Juninota.

Het aantal Ziektewet-uitkeringsjaren neemt naar verwachting licht af met 1.000 in zowel 2023 als 2024. In 2023 en 2024 daalt het aantal uitkeringsjaren van de groepen uitzendkrachten en zieke WW-gerechtigden. Bij de groepen ziekte bij zwangerschap en no-risk is in beide jaren sprake van een stijging. Het aantal uitkeringsjaren binnen de groep einddienstverbanders stijgt in 2023 en stabiliseert zich in 2024. Vergeleken met de Juninota is het aantal Ziektewet-uitkeringsjaren voor 2023 en 2024 naar boven bijgesteld met respectievelijk 5.000 en 8.000.

Het aantal uitkeringsjaren van de Wet arbeid en zorg (Wazo) stijgt in 2023 met 15.000 en in 2024 met 2.000. De voornaamste oorzaak van deze stijging is de Wet betaald ouderschapsverlof (Wbo) die op 2 augustus 2022 van kracht werd. Vergeleken met de Juninota is het aantal Wazo-uitkeringsjaren voor 2023 op totaalniveau nagenoeg gelijk gebleven. De toename bij de Wazo-Wbo en de Wazo-ZEZ is vrijwel gelijk aan de afname bij de Wazo-Werknemers.

Tabel 1.1 Aantallen uitkeringen

Aantallen × 1.000

	2022	2023	Mutatie Juninota	2024	Mutatie Juninota
Arbeidsongeschiktheid ultimo stand	828	840	0	853	5
WAO	180	166	0	153	0
WIA	398	422	0	448	4
WAZ	7	6	0	5	0
Wajong	244	245	0	247	0
Werkloosheid ultimo stand	158	170	-2	189	5
WW	149	161	-3	181	4
IOW	9	10	1	9	1
Ziekte in uitkeringsjaren	102	101	5	100	8
Ziektewet	102	101	5	100	8
Zorg in uitkeringsjaren	54	69	0	72	0
Wazo	54	69	0	72	0

1.2. Financiële ontwikkelingen

Tabel 1.2 geeft per wet een overzicht van de gerealiseerde uitkeringslasten in 2022, de geraamde uitkeringslasten voor 2023 en 2024 en de mutaties in 2023 en 2024 ten opzichte van de Juninota. De Compensatieregeling transitievergoeding (CRTV), de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) en de Subsidieregeling STAP-budget zijn niet in dit overzicht opgenomen omdat deze onder de overige baten en lasten vallen.

Tabel 1.2 Financiële ontwikkelingen uitkeringslasten

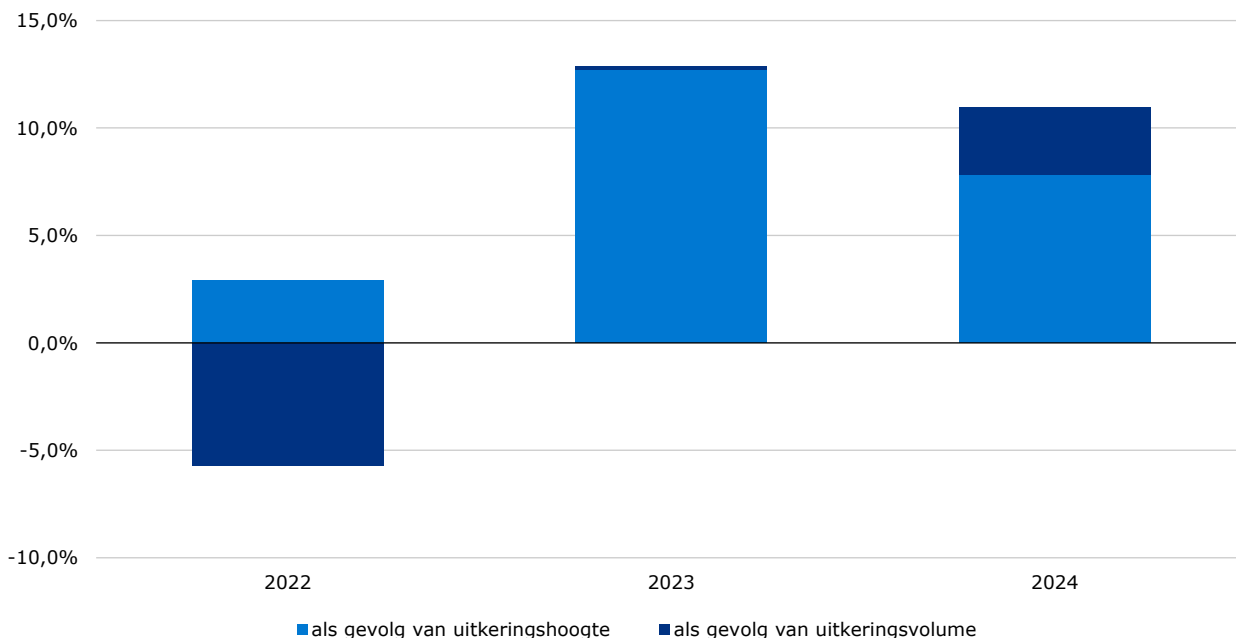
Bedragen × € 1 miljoen

	2022	2023	Mutatie Juninota	2024	Mutatie Juninota
Arbeidsongeschiktheid*	14.134	16.229	-80	17.938	310
WAO	3.187	3.299	-30	3.274	40
WIA	7.491	9.021	-51	10.435	212
WAZ	82	81	0	76	1
Wajong	3.375	3.828	2	4.153	58
Werkloosheid	2.601	3.012	29	3.523	90
WW	2.508	2.908	27	3.416	76
IOW	94	105	1	107	14
Ziekte	1.964	2.207	109	2.344	197
Ziektewet	1.964	2.207	109	2.344	197
Zorg	1.766	2.769	343	2.681	65
Wazo	1.766	2.769	343	2.681	65
Toeslagen	339	366	-27	406	-15
TW	339	366	-27	406	-15
Totaal	20.804	24.583	373	26.891	648

* De cijfers zijn samengesteld op transactiebasis en zijn inclusief de tegemoetkomingen arbeidsongeschikten (zie hoofdstuk 6) en exclusief de WGA-lasten van eigenrisicodragers (zie hoofdstuk 2 en de tabellen II.3 en II.4 in bijlage II).

De totale uitkeringslasten stijgen naar verwachting in 2023 met € 3.778 miljoen en in 2024 met € 2.309 miljoen. Van invloed op de ontwikkeling van de uitkeringslasten zijn hoofdzakelijk de ontwikkeling van het aantal uitkeringen, de halfjaarlijkse indexatie en – indien van toepassing – wijzigingen in wet- en regelgeving. In 2023 stijgen de uitkeringslasten bij vrijwel alle wetten. Dit komt met name door de hoge indexatie. In 2024 stijgen de uitkeringslasten minder hard vergeleken met 2023, maar ook dan zullen de uitkeringslasten van de meeste wetten hoger zijn dan in 2023. In Figuur 1.1 is de relatieve ontwikkeling van de totale uitkeringslasten uitgesplitst naar de ontwikkeling in uitkeringshoogte (gemiddelde jaaruitkering) en de ontwikkeling in uitkeringsvolume (uitkeringsjaren). De figuur laat duidelijk zien dat de stijgende uitkeringslasten in 2023 en 2024 voornamelijk het gevolg zijn van de stijgende uitkeringshoogtes en maar in beperkte mate het gevolg zijn van een stijgend uitkeringsvolume.

Figuur 1.1 Ontwikkeling van de uitkeringslasten* uitgesplitst naar uitkeringshoogte en -volume

* Exclusief de Wazo-Wbo en toeslagen. De Wazo-Wbo is pas in 2023 ingevoerd waardoor een vergelijking met 2022 niet mogelijk is. De totaal jaarlijkse ontwikkelingen van de uitkeringslasten zijn -3% voor 2022, 13% voor 2023 en 11% voor 2024.

Bij de arbeidsongeschiktheidsregelingen is de invloed van de indexatie het sterkst. De uitkeringslasten stijgen in 2023 en 2024, alleen de WAO en Wet arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (WAZ) kennen dalende uitkeringslasten in 2024. Hier is het effect van de afnemende volumes in 2024 groter dan het effect van de indexatie. De WIA-uitkeringslasten nemen sterk toe door de indexaties en een stijgend aantal uitkeringen.

We verwachten dat de WW-uitkeringslasten in zowel 2023 als 2024 stijgen. Hier is het effect van de indexaties kleiner dan bij de arbeidsongeschiktheidsregelingen, omdat WW-uitkeringen gemiddeld korter duren. De invloed van de loonontwikkeling op de ontwikkeling van de uitkeringshoogte is hier aanzienlijk. De WW-lasten stijgen door een combinatie van een hoger aantal uitkeringen en een toename van de gemiddelde uitkeringshoogte.

Bij de Ziektewet is sprake van een toename van de uitkeringslasten in 2023. Dit komt door een hogere gemiddelde jaaruitkering veroorzaakt door de hoge indexatie van de uitkeringen. Dit effect is op een beperktere schaal ook zichtbaar in 2024.

De toename van de uitkeringslasten bij de Wazo wordt, naast de stijging van de gemiddelde jaaruitkering, met name veroorzaakt door de invoering van de Wbo in 2022. De Wazo-Wbo is een regeling waarbij de betaling van de uitkering pas na opname van (een deel) van het verlof plaatsvindt. Dit kan tot uiterlijk 15 maanden na de eerste verlofdag. Het blijkt dat een groot deel van de betalingen in 2023 nog betrekking had op 2022. Het gaat hierbij om circa € 230 miljoen. Vanwege destijds ontbrekende informatie is dit eerder onderschat. Hiervoor wordt nu gecorrigeerd en is ook een extra mutatie verplichting opgenomen voor 2023. Voor een gedetailleerde uitleg verwijzen we naar box 5.1.

De uitkeringslasten bij de Toeslagenwet volgen de ontwikkeling van de moederwetten.¹ Het uitgekeerde bedrag stijgt in 2023 in totaal met € 27 miljoen en in 2024 met € 40 miljoen door de relatief hoge indexaties in beide jaren en door het toenemend aantal uitkeringen bij de WIA en de WW die met een toeslag worden aangevuld.

¹ Dit zijn de WIA, Wajong, WAO, WAZ, WW, IOW en Ziektewet.

In 2023 vallen de totale verwachte uitkeringslasten € 373 miljoen hoger uit dan we in de Juninota hadden geraamd. De belangrijkste bijstelling naar boven zit bij de Wazo met € 343 miljoen (zie box 5.1 voor een toelichting) en bij de Ziektewet met € 109 miljoen. Bij de Ziektewet komt het voornamelijk door meer uitkeringsjaren.

In box 1.1 is de meerjarige ontwikkeling van de uitkeringslasten ten opzichte van de loonsom weergegeven. Deze box geeft een goed beeld van het relatieve lastenniveau sinds 2018.

Box 1.1 Ontwikkeling van de uitkeringslasten ten opzichte van de loonsom

Tabel 1.2 toont een toename in de (geraamde) uitkeringslasten van bijna 19% in 2023 en 9% in 2024. De grote stijging in 2023 is vooral het gevolg van de extra verhoging van het wettelijk minimumloon, waardoor de indexatie van de uitkeringen in 2023 hoog is in vergelijking met andere jaren. Daarnaast werkt ook de eenmalige verhoging van de Wazo-Wbo-lasten en het extra lage niveau van de uitkeringslasten in 2022 door in deze procentuele toename van 19%.

Het lage uitkeringsniveau van 2022 valt ook op in een breder perspectief, zoals tabel B1.1 laat zien. Tabel B1.1 toont voor de jaren 2018–2024 de premieplichtige loonsom volgens onze polisadministratie en de uitkeringslasten (inclusief WGA-lasten van eigenrisicodragers). In deze tijdreeks laat 2022 voor het uitkeringsbedrag een eenmalige daling zien. Dit is het gevolg van de lage WW-uitkeringslasten in 2022. Daarnaast zijn de uitkeringslasten in datzelfde jaar in verhouding tot de premieplichtige loonsom* 0,6 procentpunt of meer lager dan in andere jaren.

Het bedrag aan uitkeringslasten als percentage van de loonsom laat ook zien dat, ondanks de geraamde stijgingen voor de lasten in 2023 en 2024, het relatieve lastenniveau voor deze jaren lager is dan gemiddeld in de periode 2018–2021.

Tabel B1.1 Meerjarige ontwikkelingen in de premieplichtige loonsom en de uitkeringslasten

Bedragen × € 1 miljoen

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Loonsom*							
Bedrag	225.721	236.673	245.170	254.821	273.163	298.594	319.559
Uitkeringslasten**							
Bedrag	20.182	20.236	21.586	21.637	21.186	25.023	27.349
% van de loonsom	8,9	8,6	8,8	8,5	7,8	8,4	8,6

* Dit is de aangegeven premieplichtige loonsom voor het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof) in de loonaangiftes.

** Dit is inclusief de WGA-lasten van eigenrisicodragers (zie de tabellen II.3 en II.4 in bijlage II).

In tabel 1.3 staat een onderverdeling van de lasten naar uitkeringen, sociale lasten, overige baten en lasten en uitvoeringskosten. Ten opzichte van de Juninota zijn de uitkeringslasten (zie tabel 1.2) in 2023 en 2024 naar boven bijgesteld. Als gevolg hiervan zijn ook de sociale lasten hoger.

Tabel 1.3 Lasten per categorie

Bedragen × € 1 miljoen

	2022	2023	Mutatie Juninota	2024	Mutatie Juninota
Uitkeringslasten	20.804	24.583	373	26.891	648
Sociale lasten	3.283	3.887	54	4.314	144
Overige baten en lasten	1.241	408	210	-449	-79
Uitvoeringskosten	2.246	2.481	171	2.386	124
Totaal	27.573	31.359	809	33.142	837

Het grootste deel van de overige baten en lasten in 2022 bestaat uit NOW-subsidielasten. In 2023 bestaan de overige baten en lasten voornamelijk uit verwachte rentebaten en nog steeds NOW-lasten. Ze bedragen in 2023 naar verwachting € 408 miljoen en zijn daarmee € 210 miljoen hoger dan in de Juninota geraamd werd. Dit is voornamelijk het saldo van extra NOW-lasten van circa € 400 miljoen (zie hoofdstuk 8) en extra rentebaten (verantwoord als negatieve lasten van circa € 200 miljoen). Voor 2024 worden ook meer rentebaten verwacht. Het naar boven bijgestelde niveau van de geraamde uitvoeringskosten voor 2023 en 2024 betreft een bijgesteld budget vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), gebaseerd op loon- en prijsbijstellingen en wijzigingen in wet- en regelgeving.

Tabel 1.4 geeft voor de periode 2022–2024 een overzicht van de geraamde baten, lasten en vermogens van UWV, uitgesplitst naar de verschillende fondsen. Het Arbeidsongeschiktheidsfonds jonggehandicapten (Afj) en het Toeslagenfonds (Tf) kennen in principe geen vermogen en worden volledig gefinancierd uit rijksbijdragen. Er is echter besloten om de uit 2011 stammende vordering op het ministerie van SZW van € 163 miljoen over niet-afgerekend transactieresultaat op nihil te waarderen, aangezien het ministerie deze vordering niet eerder betaalt dan bij beëindiging

van de desbetreffende wet of opheffing van het desbetreffende fonds. Als gevolg hiervan blijft het vermogen van het Afj en het Toeslagenfonds vanaf ultimo 2021 ieder jaar respectievelijk € 141 miljoen en € 22 miljoen negatief.

UWV heeft nauwelijks invloed op de vermogensontwikkeling van het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof), het Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf) en het Uitvoeringsfonds voor de overheid (Ufo). De minister van SZW stelt namelijk voor deze fondsen de premies vast, waarbij naast de omvang van de te financieren lasten ook inkomenspolitiek en de ontwikkeling van het saldo van de Europese Economische en Monetaire Unie (EMU-saldo) in overweging worden genomen. UWV stelt wel de gedifferentieerde premie voor de Werkhervattingskas (Whk) vast.

Tabel 1.4 Baten en lasten naar fonds

Bedragen × € 1 miljoen

	2022		2023		2024		
	Vermogen	Baten	Lasten	Vermogen	Baten	Lasten	Vermogen
Aof	24.140	21.831	17.830	28.141	24.688	19.289	33.541
Whk	1.218	2.507	2.588	1.138	2.423	2.623	938
Afj*	-141	4.436	4.436	-141	4.784	4.784	-141
AWf	-2.529	10.099	5.749	1.821	10.142	5.629	6.334
Ufo	2.587	445	-37	3.070	481	-56	3.606
Tf*	-22	794	794	-22	872	872	-22
Totaal	25.255	40.112	31.359	34.007	43.390	33.142	44.256

* Het Afj en Tf kennen geen vermogenswijzigingen omdat deze fondsen worden gefinancierd door de Rijksoverheid.

Het gezamenlijke vermogen van de arbeidsongeschiktheidsfondsen – het Aof en de Whk – neemt in 2023 toe van € 25.358 miljoen naar € 29.279 miljoen en in 2024 verder tot € 34.478 miljoen. Hierbij kent het Aof een toename en de Whk een afname van het vermogen.

Het gezamenlijke vermogen van de werkloosheidsfondsen – het AWf en het Ufo – neemt in 2023 toe van € 59 miljoen tot € 4.891 miljoen en neemt in 2024 verder toe tot € 9.940 miljoen. Bij het Ufo valt op dat er sprake is van negatieve lasten in 2023 en 2024. Dit komt doordat de rentebaten in die jaren – verantwoord als negatieve lasten – hoger zijn dan de som van alle lasten binnen het Ufo.

1.3. Premies 2023 en 2024

Tabel 1.5 toont de vastgestelde premies voor 2023 en 2024. De minister van SZW heeft de premies voor het Aof, AWf en Ufo vastgesteld. In 2022 is de uniforme basispremie WAO/WIA voor het Aof komen te vervallen. Hiervoor in de plaats kwam een lage Aof-premie voor kleine werkgevers en een hoge Aof-premie voor middelgrote en grote werkgevers en voor de uitkeringen. UWV stelt de premies voor de Whk en voor de vrijwillig verzekerden vast. De vrijwillige verzekeringen voor de Ziektewet, WW, WAO en WIA geven een beperkte mogelijkheid voor zelfstandigen om zich bij UWV te verzekeren. In box 1.2 staat een specificatie van de premies voor de vrijwillige verzekeringen. Het vaststellingsproces van de premies voor de Whk en de vrijwillig verzekerden staat beschreven in bijlage V Financiële publicaties UWV.

Tabel 1.5 Premieoverzicht 2023 en 2024

Premies in % over lonen* en UWV-uitkeringen

	2023		2024	
	Lonen	Uitkeringen	Lonen	Uitkeringen
Premiepercentages				
Aof-hoog	7,61	7,61	8,04	8,04
Aof-laag	6,32	-	6,68	-
Whk	1,53	1,53	1,22	1,22
WGA		0,87	0,87	0,77
Ziektewet-Flex		0,66	0,66	0,45
AWf-hoog	7,64	-	7,64	-
AWf-laag	2,64	2,64	2,64	2,64
Ufo	0,68	-	0,68	-
Zvw	6,68	6,68	6,57	6,57

* Het maximumpremieloon voor de werknemersverzekeringen en de maximumbijdrage loon voor de Zorgverzekeringswet per jaar bedraagt € 66.956 in 2023 en € 71.628 in 2024.

Box 1.2 Vrijwillige verzekeringen

Naast de verplichte werknemersverzekeringen hebben zelfstandigen, personen die tijdelijk niet werken, ontwikkelingswerkers en alfahulpverleners de mogelijkheid om zich bij UWV vrijwillig te verzekeren voor de Ziektewet, WW, WAO en WIA of een combinatie hiervan. De aanmeldtermijn voor een vrijwillige verzekering bij UWV bedraagt maximaal drie maanden na beëindiging van een verplichte werknemersverzekering. Per oktober 2023 zijn er ongeveer 17.550 vrijwillig verzekerden bij UWV. Ter vergelijking: volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) hadden in 2022 1,2 miljoen mensen een hoofdbaan als zzp'er.

In de nota [Premievaststelling Vrijwillige verzekeringen 2024](#) zijn de premies voor de Ziektewet, WW, WAO en WIA gepubliceerd. In tabel B1.2 staat een overzicht van de premiepercentages voor de premiejaren 2022–2024.

Tabel B1.2 Premiepercentages 2022–2024

Premies in %

	2022	2023	2024
Ziektewet			
Landelijk	9,20	9,00	9,50
Alfahulpverleners	7,95	7,80	8,20
WW	1,90	1,80	1,40
WAO	7,05	7,11	7,54
WIA	7,89	7,98	8,31

De premiepercentages voor 2024 worden, indien mogelijk, lastendekkend bepaald. Dit gebeurt aan de hand van de verwachte lasten en het verzekerd bedrag voor 2024. De lastendekkende premie vrijwillige verzekering voor de WIA zou in 2024 op 9,70% uitkomen. De WIA-premie is echter vastgesteld op het wettelijke maximum van 8,31%. Dit is de som van de door de minister van SZW vastgestelde Aof-premie (2024: 7,54%) en het door UWV vastgestelde gemiddeld premiepercentage Whk/WGA (2024: 0,77%). Het vastgestelde WIA-premiepercentage is daarmee niet lastendekkend. Dit geldt ook voor het WAO-premiepercentage. Deze lager dan lastendekkende premiepercentages hebben tot gevolg dat de vrijwillige verzekeringen voor de WAO en WIA een tekort hebben. Het tekort wordt aangevuld uit het Aof. De premies voor de Ziektewet en WW zijn wel lastendekkend. Per saldo komen de vrijwillige verzekeringen 2024 op totaalniveau daarmee uit op - € 7 miljoen (zie ook tabel B1.3).

Tabel B1.3 Financieel overzicht vrijwillige verzekeringen

Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Baten			
Premiebaten	70	75	79
WAO/WIA	34	38	40
Ziektewet	35	37	39
WW	1	1	0
Totale baten	70	75	79
Lasten			
Uitkeringslasten	65	73	75
WAO/WIA	37	40	41
Ziektewet	28	33	35
WW	0	0	0
Zvw	4	5	5
Uitvoeringskosten	5	5	5
Totale lasten	74	83	86
Saldo	-5	-8	-7

2. Arbeidsongeschiktheid

In dit hoofdstuk gaan we in op de volume- en financiële ontwikkelingen van de arbeidsongeschiktheidswetten WIA, Wajong, WAO en WAZ. De uitwerking van de financiering van deze wetten staat in hoofdstuk 9.

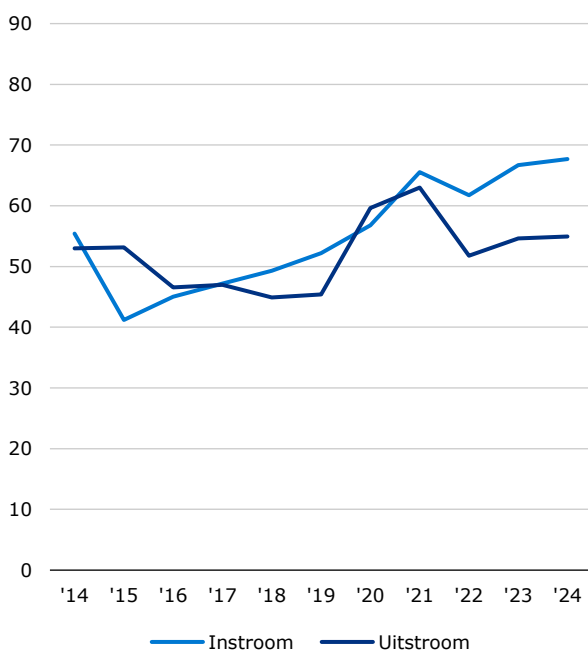
Figuur 2.1 toont een meerjarig overzicht (2014–2024) van de totale in- en uitstroomaantallen van de arbeidsongeschiktheidswetten. Sinds 1 januari 2015 geldt de Participatiewet. Door deze wet was in 2015 het aantal nieuwe uitkeringen (instroom) in de Wajong substantieel lager dan in de jaren ervoor. Ook was toen de totale instroom veel minder dan het aantal beëindigde uitkeringen (uitstroom). De instroom in de arbeidsongeschiktheidsregelingen neemt sinds 2016 weer toe. Dat komt deels door de verhoging van de AOW-leeftijd en deels doordat de instroom in de WIA sinds eind 2015 oploopt. Tussen 2020 en begin 2022 trad bij de WIA een tijdelijk extra instroomverhogend effect op door de impact van de coronamaatregelen op de uitvoering. Daarnaast past UWV sinds 1 oktober 2022 tijdelijk een vereenvoudigde WIA-claimbeoordeling toe voor mensen van 60 jaar en ouder (zie ook box 2.1), waardoor in 2023 en 2024 meer mensen de WIA instromen (zie ook paragraaf 2.1).

De beëindigingen van arbeidsongeschiktheidsuitkeringen vertonen tot en met 2019 een dalende trend. Dit komt onder andere door de jaarlijkse verhoging van de AOW-leeftijd sinds 2013. In 2019 steeg de AOW-leeftijd van 66 jaar naar 66 jaar en 4 maanden. In 2020 en 2021 bleef de AOW-leeftijd constant, waardoor de jaarlijkse uitstroom weer op een hoger niveau uitkwam. Daarna steeg de AOW-leeftijd weer elk jaar: sinds 2022 ligt de AOW-leeftijd op 66 jaar en 7 maanden en sinds 2023 op 66 jaar en 10 maanden. Vanaf 1 januari 2024 ligt de AOW-leeftijd op 67 jaar. Door deze verhogingen van de AOW-leeftijd ligt in die jaren de uitstroom weer op een lager niveau dan in de jaren zonder verhogingen van de AOW-leeftijd.

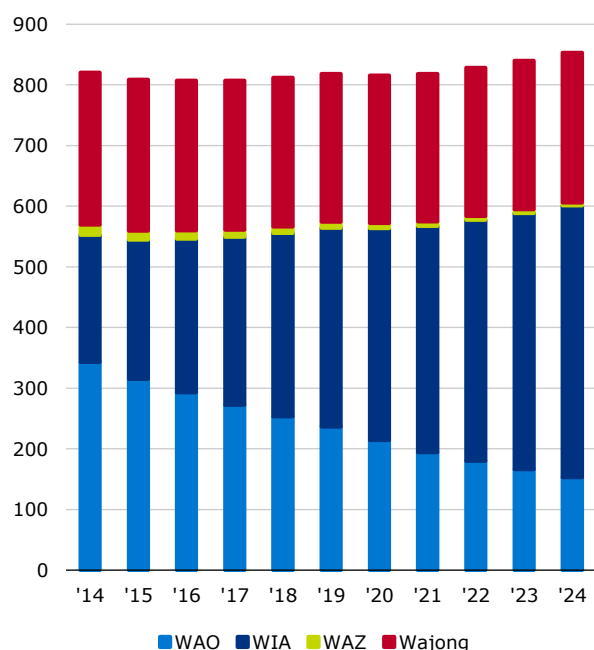
Figuur 2.2 toont het resultaat van de in- en uitstroomontwikkeling in de aantallen uitkeringen. In eerste instantie leidden de ontwikkelingen tot een daling van het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen in de periode 2015–2016. Het aantal uitkeringen stabiliseerde in 2017 en nam vervolgens sinds 2018 weer toe met uitzondering van 2020. We voorzien dat het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen eind 2023 uitkomt op 840.000 en in 2024 verder toeneemt tot 853.000.

Uit figuur 2.2 blijkt ook dat het aandeel WIA-uitkeringen jaarlijks toeneemt en het aandeel WAO-uitkeringen afneemt. De WIA is sinds 2006 de reguliere arbeidsongeschiktheidswet voor alle nieuwe arbeidsongeschikte werknemers en vervangt geleidelijk de WAO. Hierdoor is de WIA een bestand in opbouw en de WAO een bestand in afbouw. Tot 2016 nam de som van het aantal WAO- en WIA-uitkeringen jaarlijks af. Deze daling sloeg in 2016 om in een jaarlijkse toename. Hierin speelt de stijgende WIA-instroom sinds eind 2015 een belangrijke rol.

Figuur 2.1 In- en uitstroom arbeidsongeschiktheid
Aantallen × 1.000

Figuur 2.2 Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen
Aantallen × 1.000

2.1. WIA

In deze paragraaf gaan we in op de volume- en financiële ontwikkelingen van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA).

De WIA voorziet werknemers en ambtenaren van een uitkering bij arbeidsongeschiktheid. De WIA kent twee regelingen:

- De regeling Inkomensvoorziening volledig en duurzaam arbeidsongeschikten (IVA) verstrekt uitkeringen aan volledig en duurzaam arbeidsongeschikten. De uitkeringshoogte bedraagt 75% van het (gemaximeerde) laatstverdiende loon. De IVA-uitkeringen worden betaald uit het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof).
- De regeling Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA) verstrekt uitkeringen aan gedeeltelijk arbeidsongeschikten en aan niet-duurzaam volledig arbeidsongeschikten. De uitkeringsduur is verdeeld in twee uitkeringsfasen. In de eerste fase is de uitkeringshoogte de eerste twee maanden 75% en daarna 70% van het (gemaximeerde) laatstverdiende loon. Voor deze loongerelateerde uitkering moet worden voldaan aan de desbetreffende referte-eis. Verder is de duur afhankelijk van het arbeidsverleden van de WGA-gerechtigde. In de tweede fase is de uitkeringshoogte afhankelijk van de mate waarin de vastgestelde resterende verdiencapaciteit wordt benut. Voor de eerste tien jaar WGA kan een werkgever eigenrisicodragers worden. De WGA-uitkeringen worden betaald uit het Aof en de Werkhervattingskas (Whk).

Bij de ontwikkeling van het aantal nieuwe WIA-uitkeringen spelen demografische ontwikkelingen, de conjunctuur en nieuw beleid een belangrijke rol. De vereenvoudigde WIA-claimbeoordeling voor mensen van 60 jaar en ouder is een voorbeeld van nieuw beleid (zie box 2.1).

Box 2.1 Vereenvoudigde WIA-claimbeoordeling (60-plusmaatregel)

Voor de periode 1 oktober 2022 – 31 december 2024 is een vereenvoudigde claimbeoordeling voor de WIA van kracht voor mensen van 60 jaar en ouder (60-plusmaatregel). Deze 60-plusmaatregel is een onderdeel van een breder pakket aan maatregelen die ervoor moeten zorgen dat mensen minder lang op een sociaal-medische beoordeling hoeven te wachten. De vereenvoudigde claimbeoordeling heeft een aantal volume-effecten. Naast deze volume-effecten heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) de keuze gemaakt om de aan 60-plussers toegekende WGA-uitkeringen in de bovengenoemde periode buiten de WGA-premiedifferentiatie te houden en gedurende hun looptijd vanuit het Aof te financieren. De vereenvoudigde claimbeoordeling toont in de UWV-administratie en -statistieken van de 60-pluscategorie de volgende effecten:

- Vanwege meer uitgevoerde WIA-claimbeoordelingen neemt het aantal voorschotten af.
- Hier staat tegenover dat de vereenvoudigde claimbeoordeling leidt tot relatief meer toegekende aanvragen (binnen de 60-pluscategorie). Dit heeft voor 2023 en 2024 een instroomverhogend effect van 3.200 extra toekenningen per jaar.
- Alle in de bovengenoemde periode toegekende WGA-uitkeringen van de 60-pluscategorie komen ten laste van het Aof. Voor werkgevers betekent dit dat minder WGA-uitkeringen ten laste komen van de Werkhervattingskas en eigenrisicodragers.

Ten opzichte van onze ramingen voor de Juninota 2023 hanteren we voor het effect van de 60-plusmaatregel op de WIA-instroom een opwaartse bijstelling. De Juninota 2023 is doorgerekend met het scenario zonder 60-plusmaatregel voor 2024. Daarentegen nemen we in deze Januarinota de 60-plusmaatregel wel mee voor 2024.

Daarnaast was onze aanname voor de Juninota nog dat de maatregel een verlagend effect zou hebben op de IVA-instroom. Deze aanname is niet meer van toepassing. Ten tijde van de Juninota was het inzicht dat het percentage IVA-toekenningen fors was gedaald op basis van de eerste resultaten van de 60-plusmaatregel. Naar aanleiding hiervan heeft UWV maatregelen getroffen.* Deze maatregelen moeten een strikte en uniforme uitvoering van de 60-plusmaatregel waarborgen, die erop gericht zijn dat meer cliënten met mogelijk recht op een IVA-uitkering worden opgemerkt en vervolgens de uitkering krijgen waarop ze recht hebben. De getroffen maatregelen lijken hun uitwerking niet te missen omdat het percentage IVA-uitkeringen voor de 60-pluscategorie sindsdien toeneemt. Tabel B2.1 toont de volume-bijstellingen ten opzichte van de Juninota.

Tabel B2.1 Volumebijstellingen ten opzichte van de Juninota 2023

Volume × 1.000

	2022	2023	2024
IVA	-	3,7	5,5
WGA	-	-3,6	-1,1
WIA totaal	-	0,1	4,4

* Zie ook het UWV achtmaandenverslag 2023, deel 1, p.p. 15-16.

In tabel 2.1 staan de volumeontwikkelingen van de WIA. De hoogte van de WIA-instroom wordt voornamelijk bepaald door de groep werknemers die in loondienst was op het moment van ziekmelding. Een belangrijk deel hiervan komt voor rekening van mensen in de leeftijdscategorie 60 jaar en ouder. Daarnaast hadden in 2020 en 2021 belemmeringen in de uitvoering een verhogend effect op de WIA-instroom: vanwege de coronabeperkingen waren er toen minder fysieke spreekuren en liepen de achterstanden in de claimbeoordelingen voor een WIA-uitkering op. UWV kon deze achterstanden niet inlopen door de stijgende vraag naar beoordelingen en onvoldoende personele capaciteit. Daardoor nam het aantal cliënten dat op een beoordeling wachtte verder toe en het aantal WGA-voorschotten steeg mee. In de statistieken tellen deze voorschotten mee, waardoor ze een verhogend effect hebben op de WGA-instroomcijfers en op een later moment ook op de WGA-uitstroomcijfers.

De coronabeperkingen zijn voorbij, maar het probleem van deze mismatch is er nog. Hierdoor is het aantal cliënten dat te lang op een beoordeling moet wachten nog hoog. UWV verwacht dat de vereenvoudigde claimbeoordeling het aantal cliënten met lange wachttijden gaat terugdringen. Het effect van de vereenvoudigde claimbeoordeling op de WIA-cijfers staat beschreven in box 2.1.

Zolang de WIA een bestand in opbouw is, stijgt jaarlijks het aantal IVA- en WGA-uitkeringen. Rekening houdend met de genoemde ontwikkelingen verwachten we dat in 2023 het aantal IVA-uitkeringen stijgt met 13.500 en het aantal WGA-uitkeringen met 11.400. Voor 2024 verwachten we een verdere toename van 12.600 IVA- en 13.200 WGA-uitkeringen.

Tabel 2.1 Volume WIA (inclusief eigenrisicodragers)

Volume × 1.000

	2022	2023	2024
Instroom WIA	54,8	59,3	60,3
IVA	10,7	11,8	12,1
WGA	44,1	47,5	48,2
Uitwisseling binnen WIA	13,8	15,5	16,2
Van WGA naar IVA	13,8	15,5	16,2
Van IVA naar WGA	0,0	0,0	0,0
Uitstroom WIA	31,2	34,4	34,6
IVA	13,0	13,8	15,7
WGA	18,2	20,6	18,8
Bestand WIA	397,5	422,4	448,2
IVA	157,2	170,7	183,3
WGA	240,3	251,7	264,9

Ontwikkelingen IVA

In tabel 2.2 staan de geraamde ontwikkelingen van de IVA-uitkeringslasten. Het aantal uitkeringsjaren volgt de trend van het aantal uitkeringen. De uitkeringsjaren zijn hoger dan het gemiddelde bestand vanwege een fors aantal overgangen van WGA naar IVA met terugwerkende kracht. In het aantal uitkeringsjaren IVA zit dus een deel dat betrekking heeft op het voorafgaande jaar. De gemiddelde jaaruitkering neemt in 2023 met 11,6% toe, vooral als gevolg van de extra verhoging van het wettelijk minimumloon. Daarnaast volgt de gemiddelde jaaruitkering de trend van de halfjaarlijkse indexatie en de loonontwikkeling. In 2024 neemt de gemiddelde jaaruitkering toe met 7,1%.

Tabel 2.2 Ontwikkelingen IVA

Volume en uitkeringsjaren × 1.000, gemiddelde jaaruitkering in € en overige bedragen × € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Gemiddeld lopend bestand	152,7	164,7	178,2
Uitkeringsjaren	162,1	176,8	192,2
Gemiddelde jaaruitkering	23.596	26.336	28.193
Uitkeringen op kasbasis	3.825	4.655	5.418
Mutatie verplichtingen	73	57	66
Dotatie voorzieningen	0	1	1
Uitkeringen op transactiebasis	3.899	4.712	5.485
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	24	228

De toename van de uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkering leidt ertoe dat de uitkeringslasten jaarlijks toenemen. In 2023 stijgen de uitkeringslasten (op transactiebasis) met € 814 miljoen en in 2024 nog eens met € 773 miljoen. Uit deze cijfers blijkt dat we ten opzichte van de ramingen in de Juninota 2023 voor 2023 de uitkeringsjaren met 400 en de gemiddelde jaaruitkering met € 148 naar boven bijstellen, wat leidt tot een bijstelling naar boven van € 37 miljoen op kasbasis in 2023.

Ten tijde van de Juninota was onduidelijk of de 60-plusmaatregel verlengd zou worden naar 2024. Om die reden hebben we toen twee scenario's voor de WIA gepresenteerd. De bijstelling voor 2024 is afhankelijk van welk scenario uit de Juninota als uitgangspunt genomen wordt. De verdere doorrekening in de Juninota is gedaan op basis van het scenario zonder 60-plusmaatregel voor 2024, waardoor we dit nu ook als uitgangspunt nemen voor de berekening van de bijstellingen. In deze Januarinota is de 60-plusmaatregel wel meegenomen. Voor 2024 stellen we hierdoor de uitkeringsjaren met 5.000 en de gemiddelde jaaruitkering met € 535 naar boven bij. Op kasbasis leidt dit tot een bijstelling naar boven van € 240 miljoen in 2024; tabel 2.2 toont de bijstellingen op transactiebasis.

Ontwikkelingen WGA

Tabel 2.3 toont de geraamde ontwikkelingen van de WGA-uitkeringslasten. Het aantal uitkeringsjaren volgt de trend van het aantal uitkeringen. De uitkeringsjaren zijn een stuk lager dan het gemiddelde bestand vanwege de eerder genoemde overgangen van WGA naar IVA met terugwerkende kracht. De gemiddelde jaaruitkering neemt in 2023 toe met 13,5%. In 2024 neemt de gemiddelde jaaruitkering toe met 8,1%.

Tabel 2.3 Ontwikkelingen WGA*

Volume en uitkeringsjaren x 1.000, gemiddelde jaaruitkering in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Gemiddeld lopend bestand	234,6	247,0	259,4
Uitkeringsjaren	220,6	229,4	241,4
Gemiddelde jaaruitkering	17.635	20.009	21.637
Uitkeringen op kasbasis	3.891	4.591	5.223
UWV-fondsen	3.509	4.150	4.766
Eigenrisicodragers	382	440	457
Mutatie verplichtingen	-38	24	29
UWV-fondsen	-38	24	29
Eigenrisicodragers**	-	-	-
Dotatie voorzieningen	6	4	5
UWV-fondsen	6	4	5
Eigenrisicodragers**	-	-	-
Uitkeringen op transactiebasis	3.859	4.619	5.257
UWV-fondsen	3.477	4.179	4.799
Eigenrisicodragers	382	440	457
Bijstelling uitkeringen op transactiebasis	-	-60	-16
UWV-fondsen	-	-75	-30
Eigenrisicodragers	-	15	14

* De uitkeringen voor eigenrisicodragers zijn berekend op basis van vaststellingsgegevens (recht, hoogte en duur van de uitkering). De vermelde uitkeringsjaren en bedragen betreffen om die reden voor alle jaren schattingen.

** Voor de eigenrisicodragers zijn geen verplichtingen bekend. De mutaties hierin worden nihil verondersteld.

De toename van de uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkering leidt ertoe dat de uitkeringslasten jaarlijks toenemen. In 2023 stijgen de uitkeringslasten (op transactiebasis) met € 761 miljoen en in 2024 nog eens met € 637 miljoen. Uit deze cijfers blijkt dat we ten opzichte van de ramingen in de Juninota voor 2023 de uitkeringsjaren met 2.700 en de gemiddelde jaaruitkering met € 29 naar beneden bijstellen. Dit leidt tot een bijstelling naar beneden van € 61 miljoen op kasbasis in 2023. Voor 2024 is in de Juninota gerekend met het scenario zonder 60-plusmaatregel. In deze nota nemen we de 60-plusmaatregel wel mee. Voor 2024 stellen we hierdoor de uitkeringsjaren met 3.200 naar beneden bij en de gemiddelde jaaruitkering met € 212 naar boven. Op kasbasis leidt dit tot een bijstelling naar beneden van € 18 miljoen in 2024; tabel 2.3 toont de bijstellingen op transactiebasis.

Ontwikkelingen per fonds

Tabel 2.4 toont de geraamde uitkeringsjaren en gemiddelde jaaruitkeringen per fonds. De Whk en de eigenrisicodragers financieren de WGA-uitkeringen voor mensen met een dienstverband voor een periode van tien jaar. Na deze eerste tien jaar neemt het Aof de financiering over. Een uitzondering hierop zijn de WGA-uitkeringen van de vangnetgroepen (waaronder zieke WW-gerechtigden). Het Aof financiert deze uitkeringen gedurende de gehele looptijd van de uitkering. Daarnaast is er een nieuwe tijdelijke uitzondering waarvan de financiering ook geheel ten laste wordt gebracht van het Aof: alle WGA-uitkeringen aan 60-plussers. In tabel 2.4 is dit laatste terug te zien in enerzijds het dalend aantal uitkeringsjaren voor de Whk en de eigenrisicodragers en anderzijds een sterkere stijging van het aantal uitkeringsjaren voor het Aof.

Met de uitsplitsing naar fonds in tabel 2.4 zijn voor de gemiddelde jaaruitkeringen naast de jaarlijkse stijgingen ook de onderlinge verschillen in gemiddelde uitkeringshoogte zichtbaar. De jaarlijkse stijgingen zijn het resultaat van indexaties en loonontwikkelingen.

Tabel 2.4 Uitkeringsjaren en gemiddelde jaaruitkering WIA per fonds

Uitkeringsjaren × 1.000 en gemiddelde jaaruitkering in €

	2022	2023	2024
Uitkeringsjaren	382,7	406,2	433,6
Aof	280,3	306,7	338,0
Whk	81,1	78,0	74,9
Eigenrisicodragers	21,4	21,5	20,7
Gemiddelde jaaruitkering	20.160	22.763	24.543
Aof	21.483	24.068	25.769
Whk	16.190	18.262	19.673
Eigenrisicodragers	17.867	20.468	22.139

Sinds 2018 schommelt het aandeel eigenrisicodragers voor de WGA tussen 37% en 38% van de loonsom. Voor heel 2023 voorzien we op basis van de ontvangen loonaangiftes dat het niveau zal uitkomen op circa 38%. Voor 2024 zal dit aandeel naar verwachting constant blijven.

2.2. Wajong

In deze paragraaf gaan we in op de volume- en financiële ontwikkelingen van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong).

De Wajong verstrekt uitkeringen aan personen die vanaf jonge leeftijd een ziekte of handicap hebben en daardoor alleen met hulp of begeleiding aan het werk kunnen, of helemaal niet kunnen werken. De hoogte van de uitkering is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid en de grondslag is ten hoogste het wettelijk minimumloon.

Er zijn drie soorten Wajong:

- Oude Wajong (aangevraagd en gekregen vóór 1 januari 2010);
- Wajong 2010 (aangevraagd en gekregen tussen 1 januari 2010 en 1 januari 2015);
- Wajong 2015 (aangevraagd en gekregen op of na 1 januari 2015).

Voor de Wajong 2015 komen uitsluitend nog volledig en duurzaam arbeidsongeschikte jonggehandicapten in aanmerking. Nieuwe jonggehandicapten met arbeidsvermogen vallen sinds 2015 onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Sinds 1 januari 2021 is de Wet vereenvoudiging Wajong van kracht. Hierin is de regelgeving voor jonggehandicapten met een Wajong-uitkering vereenvoudigd en samengevoegd. Wajongers worden meer gestimuleerd om mee te doen aan de maatschappij en werken is voor hen (meer) lonend.

De Wajong wordt gefinancierd uit het Arbeidsongeschiktheidsfonds jonggehandicapten (Afj). De uitgaven van het Afj worden gedekt door een rijksbijdrage.

In tabel 2.5 staan de geraamde ontwikkelingen van de totale Wajong. In 2023 en 2024 zijn de wijzigingen in de instroom en uitstroom beperkt. Het bestand neemt in 2023 met 1.300 toe en in 2024 nog eens met 1.200. Ook het gemiddeld lopend bestand en de uitkeringsjaren nemen hierdoor toe.

Tabel 2.5 Ontwikkelingen Wajong

Volume en uitkeringsjaren x 1.000, gemiddelde jaaruitkering in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Instroom	6,4	6,9	6,9
Uitstroom	5,5	5,6	5,7
Bestand	244,1	245,4	246,6
Gemiddeld lopend bestand	243,7	244,8	246,0
Uitkeringsjaren	223,0	224,0	225,9
Gemiddelde jaaruitkering	14.790	16.641	17.927
Uitkeringen op kasbasis	3.299	3.728	4.050
Mutatie verplichtingen	6	25	19
Dotatie voorzieningen	2	3	3
Uitkeringen op transactiebasis	3.306	3.755	4.072
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	3	50

Binnen de Wajong hebben de verschillende regelingen elk hun eigen prijsontwikkeling. De belangrijkste factor voor de stijging van de gemiddelde jaaruitkering is de halfjaarlijkse indexatie. In 2023 stijgt de gemiddelde jaaruitkering met 12,5% en in 2024 met 7,7%. Het uitgekeerde bedrag op transactiebasis stijgt in 2023 en 2024 achtereenvolgens met € 449 miljoen en € 317 miljoen. De stijging in zowel 2023 als 2024 ligt aan de stijging van de gemiddelde jaaruitkering en de stijging van het aantal uitkeringsjaren. De post mutatie verplichtingen is in 2023 hoger dan in 2022. Deze stijging is gerelateerd aan de sterke toename van de uitkeringslasten in 2023. De uitkeringslasten op transactiebasis komen in 2023 € 3 miljoen hoger uit dan geraamd in de Juninota. Voor 2024 zijn de uitkeringslasten met € 50 miljoen naar boven bijgesteld. De bijstelling voor 2024 komt met name door een hogere indexatie dan verondersteld bij de Juninota.

2.3. WAO

In deze paragraaf gaan we in op de volume- en financiële ontwikkelingen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO).

De WAO is de voorloper van de WIA. De WAO voorziet werknemers en ambtenaren in geval van arbeidsongeschiktheid van een uitkering. Alleen personen die vóór 1 januari 2004 ziek zijn geworden en mensen die in het verleden een WAO-uitkering kregen en daarna opnieuw als gevolg van dezelfde ziekteoorzaak arbeidsongeschikt zijn, kunnen een beroep doen op de WAO. De WAO wordt gefinancierd uit het Aof.

Het aantal WAO-uitkeringen neemt structureel af, maar de verhoging van de AOW-leeftijd in 2023 en 2024 vertraagt het tempo van de uitstroom en daarmee de daling van het aantal uitkeringen. Desondanks stijgt de uitstroom van 13.800 in 2023 naar 14.200 in 2024. Het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd is verreweg de belangrijkste reden van uitstroom, gevolgd door overlijden. Mensen stromen alleen nog in als ze een oud recht op de WAO hebben. In 2023 daalt het bestand met 13.400 uitkeringsgerechtigden en in 2024 met 13.600.

Tabel 2.6 Ontwikkelingen WAO

Volume en uitkeringsjaren x 1.000, gemiddelde jaaruitkering in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Instroom	0,5	0,5	0,5
Uitstroom	15,2	13,8	14,2
Bestand	179,9	166,5	152,9
Gemiddeld bestand	187,2	173,2	159,6
Uitkeringsjaren	180,3	166,2	152,9
Gemiddelde jaaruitkering	17.374	19.510	21.041
Uitkeringen op kasbasis	3.133	3.243	3.218
Mutatie verplichtingen	-11	6	6
Dotatie voorzieningen	16	1	1
Uitkeringen op transactiebasis	3.138	3.251	3.226
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	-30	36

In 2023 komen de uitkeringslasten op transactiebasis € 30 miljoen lager uit dan verondersteld in de Juninota. De voornaamste oorzaak is de verlaging van de gemiddelde jaaruitkering met € 190 ten opzichte van de Juninota door een lagere gemiddelde uitkeringsgrondslag dan verwacht. Voor 2024 stellen we de gemiddelde jaaruitkering naar boven bij wegens hoger geraamde indexaties van de uitkeringen. Dit leidt tot € 36 miljoen meer uitkeringslasten op transactiebasis.

2.4. WAZ

In deze paragraaf gaan we in op de volume- en financiële ontwikkelingen van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ).

De WAZ is een verzekering tegen de financiële gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid voor zelfstandigen, beroepsbeoefenaren, directeuren-grotaandeelhouders en meewerkende echtgenoten. Alleen personen die vóór 1 augustus 2004 ziek zijn geworden en mensen die in het verleden een WAZ-uitkering kregen en daarna opnieuw als gevolg van dezelfde ziekteoorzaak arbeidsongeschikt zijn, kunnen nog een beroep doen op de WAZ. De WAZ wordt gefinancierd uit het Aof.

Net als bij de WAO daalt ook het aantal WAZ-uitkeringen in 2023 en 2024 in een lager tempo door de stijging van de AOW-leeftijd. Het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd geldt als de meestvoorkomende reden van uitstroom. Het bestand daalt in 2023 met 700 en in 2024 met 600 uitkeringen.

De aanpassingen ten opzichte van de Juninota zijn beperkt. De gemiddelde jaaruitkering is in 2023 en 2024 iets hoger, maar de totale uitkeringslasten blijven afgerond ongewijzigd.

Tabel 2.7 Ontwikkelingen WAZ

Volume en uitkeringsjaren x 1.000, gemiddelde jaaruitkering in € en overige bedragen x € 1 miljoen

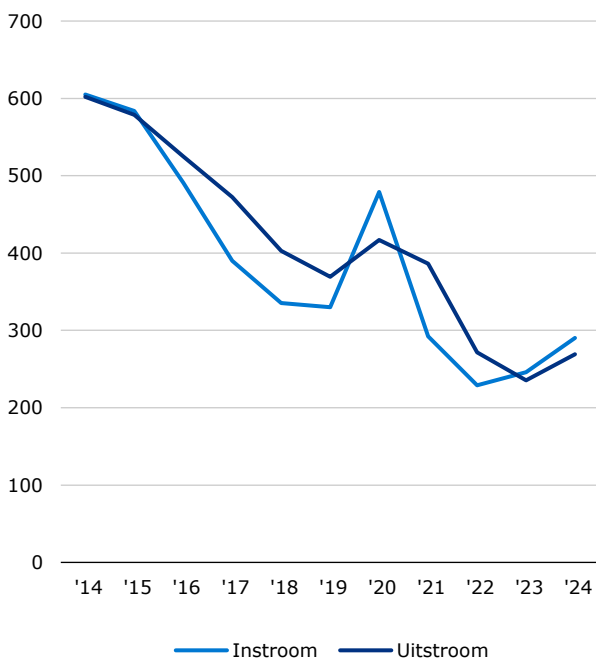
	2022	2023	2024
Instroom	0,0	0,0	0,0
Uitstroom	0,8	0,7	0,7
Bestand	6,5	5,8	5,2
Gemiddeld bestand	6,9	6,2	5,5
Uitkeringsjaren	6,3	5,6	5,0
Gemiddelde jaaruitkering	12.692	14.257	15.083
Uitkeringen op kasbasis	80	80	75
Mutatie verplichtingen	1	0	0
Dotatie voorzieningen	0	0	0
Uitkeringen op transactiebasis	80	80	75
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	0	0

3. Werkloosheid

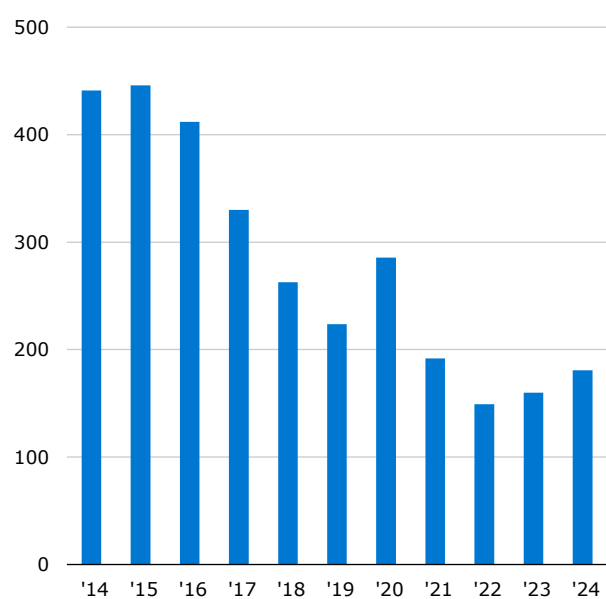
In dit hoofdstuk beschrijven we de ontwikkeling van de werkloosheidsregelingen WW en IOW. De uitwerking van de financiering per fonds staat in hoofdstuk 9.

In de figuren 3.1 en 3.2 staan de volumeontwikkelingen in de ontslagwerkloosheid sinds 2014. Het in 2014 begonnen economische herstel was in 2015 nog niet terug te zien in een daling van het aantal WW-uitkeringen. Pas vanaf 2016 is sprake van een aanzienlijke daling van het aantal WW-uitkeringen. Door de coronacrisis is er in 2020 weer een eenmalige stijging zichtbaar. De ramingsaantallen voor 2023 en 2024 lichten we in de volgende paragraaf toe.

Figuur 3.1 In- en uitstroom WW
Aantallen × 1.000

Figuur 3.2 WW-uitkeringen
Aantallen × 1.000

3.1. WW

In deze paragraaf beschrijven we de ontwikkeling van de Werkloosheidswet (WW).

De WW heeft tot doel werknemers te verzekeren tegen de financiële gevolgen van werkloosheid. Daarnaast geeft de wet recht op vergoeding van achterstallig loon aan werknemers van wie de werkgever niet in staat is het loon te betalen. De hoogte van de WW-uitkering bedraagt 70% van het (gemaximeerde) laatstverdiende loon naar rato van de mate van werkloosheid (75% in de eerste twee maanden). De duur van de WW-uitkering hangt af van het arbeidsverleden.

Het Algemeen Werkloosheidsfonds (Awf) en het Uitvoeringsfonds voor de overheid (Ufo) financieren de WW met premieheffing over het loon en deels met het verhalen bij overheidswerkgevers. De overheidswerkgevers zijn eigenrisicodragers voor de WW. UWV verstrekt de WW-uitkeringen voor overheidswerknemers en verhaalt vervolgens de WW-lasten rechtstreeks bij de overheidswerkgevers.

Bij de raming van het aantal WW-uitkeringen gaat UWV uit van eigen gegevens en van de macro-economische ontwikkelingen volgens de raming uit de MEV 2024 van het CPB². Volgens deze raming groeit de economie in 2023 met 0,7% en in 2024 met 1,5%. De werkloze beroepsbevolking stijgt in 2023 naar verwachting naar 360.000. Voor 2024 verwacht het CPB een stijging naar 405.000. Verder nemen we voor de raming de volgende uitgangspunten mee:

- De ontwikkeling van het aantal nieuwe WW-uitkeringen volgt de ontwikkeling van de werkloze beroepsbevolking. Daarnaast nemen we de realisatiecijfers van de eerste tien maanden van 2023 mee.
- De NOW heeft een dempend effect gehad op het aantal faillissementen en het aantal WW-aanvragen.

De bijgestelde ontwikkeling van de werkloze beroepsbevolking en het meenemen in de raming van de extra gerealiseerde maanden in 2023 vertalen zich in een lager aantal WW-uitkeringen in 2023 ten opzichte van de Juninota 2023 en in een hoger aantal in 2024. Tabel 3.1 toont de verwachte WW-ontwikkeling in cijfers. Van jaar op jaar betekent dit het volgende:

- 19.500 meer nieuwe WW-uitkeringen in 2023 en 39.000 meer nieuwe uitkeringen in 2024;
- 34.600 minder beëindigde WW-uitkeringen in 2023 en 30.600 meer beëindigde uitkeringen in 2024;
- 11.600 meer lopende WW-uitkeringen eind 2023 en 20.000 meer lopende uitkeringen eind 2024;
- 6.800 minder uitkeringsjaren in 2023 en 14.000 meer uitkeringsjaren in 2024.

Tabel 3.1 Ontwikkelingen WW*

Volume en uitkeringsjaren x 1.000, gemiddelde jaaruitkering in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Instroom	229,0	248,6	287,6
Uitstroom	271,6	237,0	267,6
Bestand	149,2	160,8	180,8
Gemiddeld bestand	165,8	155,1	174,0
Uitkeringsjaren	135,4	128,6	142,6
Gemiddelde jaaruitkering	19.973	22.394	23.789
Uitkeringen op kasbasis	2.551	2.732	3.220
Ontslagwerkloosheid	2.704	2.890	3.392
Verhaal op uitkeringen	-164	-174	-189
Overig	10	16	17
Mutatie verplichtingen	-61	63	55
Dotatie voorzieningen	18	113	140
Uitkeringen op transactiebasis	2.508	2.908	3.416
Bijstelling uitkeringen op transactiebasis	-	27	76

* Instroom, uitstroom, bestand, uitkeringsjaren en gemiddelde jaaruitkering hebben uitsluitend betrekking op ontslagwerkloosheid.

De WW-instroom neemt in 2023 en 2024 weer toe uitgaande van de CPB-raming voor de werkloze beroepsbevolking. De uitstroom is lager dan de instroom, waardoor het bestand eind 2023 hoger uitkomt dan eind 2022. Het gemiddeld bestand (gemeten over een heel jaar) daalt nog wel in 2023. Vervolgens zet de stijgende trend van het aantal uitkeringen verder door in 2024 en daarmee is in dat jaar ook het gemiddeld bestand hoger dan in 2023.

Met de uitkeringsjaren geven we aan welk deel van het gemiddeld bestand daadwerkelijk tot een uitkeringsbetaling heeft geleid. Zo heeft het aandeel nuluitkeringen³ een groot effect op het verschil tussen uitkeringsjaren en gemiddeld bestand. Als gevolg van de maandelijkse verrekensystematiek bij de WW zijn er veel nuluitkeringen bij toekenning én beëindiging van een WW-uitkering. In 2022 waren er relatief veel toekenningen en beëindigingen ten opzichte van het gemiddeld bestand. Het resultaat is een groot aandeel nuluitkeringen. Dit geldt ook voor 2023 en 2024. Hierdoor leidt een lager gemiddeld bestand, in combinatie met een groot aandeel nuluitkeringen, tot minder uitkeringsjaren voor 2023. Voor 2024 komt het aantal uitkeringsjaren door de stijging van het gemiddeld bestand per saldo wel hoger uit.

² Centraal Planbureau (september 2023), Macro Economische Verkenning 2024.

³ Nuluitkeringen zijn uitkeringsrechten waarbij geen bedrag wordt uitgeteerd. Er zijn drie hoofdtypen nuluitkeringen te onderscheiden: bij toekenning, bij beëindiging en door toepassing van een maatregel.

De gemiddelde jaaruitkering neemt in het algemeen toe door loonstijgingen en de halfjaarlijkse prijsindexatie. Ook de samenstelling van de WW-populatie kan een effect op dit gemiddelde hebben. Zo hebben jongeren bijvoorbeeld gemiddeld minder recht op WW. Daarnaast neemt in 2023 het aandeel Ufo-gefinancierde uitkeringen toe, die een hogere gemiddelde jaaruitkering hebben dan AWF-gefinancierde uitkeringen (zie tabel 3.2). De gemiddelde jaaruitkering stijgt naar verwachting met 12,5% in 2023 en 5,9% in 2024. De substantiële stijging in 2023 komt met name door de hoge indexatie van de uitkeringen per 1 januari 2023.

De stijging van de gemiddelde jaaruitkering leidt in 2023, ondanks een lager aantal uitkeringsjaren, tot een stijging van de uitkeringslasten. Per saldo stijgt het bedrag aan ontslagwerkloosheid op kasbasis met € 186 miljoen in 2023. In 2024 volgt een verdere toename van € 502 miljoen.

De overige uitkeringen bestaan uit uitkeringen die betaald zijn voor en door andere EU-landen, uitkeringen wegens weersomstandigheden en werktijdverkorting. De post mutatie verplichtingen corrigeert het uitkeringsbedrag op kasbasis voor de betalingen die op een ander jaar dan het rapportagejaar betrekking hebben. Deze post is negatief voor 2022 door de daling van het bestand en de uitkeringslasten aan ontslagwerkloosheid en een daarmee gepaard gaande lagere reservering voor vakantietoeslag. Doordat het bestand en de uitkeringslasten in 2023 naar verwachting stijgen ten opzichte van eind 2022, is de post mutatie verplichtingen in 2023 weer positief. Aangezien we voor 2024 een verdere stijging van de uitkeringslasten verwachten, is deze post ook dan positief. De post dotatie voorzieningen neemt in 2023 en 2024 toe wegens enerzijds een verwachte stijging van de faillissementsuitgaven en anderzijds een daling van de ontvangen faillissementsvorderingen. Per saldo stijgt het bedrag aan uitkeringen op transactiebasis in 2023 met € 400 miljoen en in 2024 met € 508 miljoen.

Ten opzichte van de Juninota zijn de verschillen minimaal. Kleine wijzigingen in het aantal uitkeringsjaren en in de gemiddelde jaaruitkering leiden tot een bijstelling naar boven van € 17 miljoen op kasbasis. Wegens hogere faillissementsuitgaven betekent dit op transactiebasis een bijstelling naar boven van € 27 miljoen. Voor 2024 is het aantal uitkeringsjaren ongewijzigd, maar pakt de gemiddelde jaaruitkering hoger uit. Dit leidt per saldo tot een bijstelling naar boven van € 45 miljoen op kasbasis en € 76 miljoen op transactiebasis.

Tabel 3.2 toont de onderverdeling van het aantal uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkering binnen de twee fondsen waaruit de WW wordt gefinancierd: het AWF en Ufo. Zowel de daling van het aantal uitkeringsjaren in 2023 als de stijging in 2024 is zichtbaar bij beide fondsen. De gemiddelde jaaruitkering bij het Ufo stijgt procentueel minder dan bij het AWF in 2023. Dit zal naar verwachting in 2024 ook het geval zijn.

Tabel 3.2 Uitkeringsjaren en gemiddelde jaaruitkering WW naar fonds

Uitkeringsjaren x 1.000 en gemiddelde jaaruitkering in €

	2022	2023	2024
Uitkeringsjaren	135,4	128,6	142,6
AWf	128,2	121,7	135,3
Ufo	7,2	6,9	7,2
Gemiddelde jaaruitkering	19.973	22.470	23.789
AWf	19.759	22.263	23.610
Ufo	23.808	26.093	27.132

3.2. IOW

In deze paragraaf beschrijven we de ontwikkeling van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW).

De Wet inkomensvoorziening oudere werklozen regelt dat oudere werklozen na afloop van een WW-uitkering niet zonder een uitkering komen te zitten. De IOW-uitkering is weliswaar op minimumniveau, maar zonder vermogenstoets en zonder partnertoets. Personen die bij aanvang van de werkloosheid ten minste 60 jaar en 4 maanden oud zijn en uit de WW stromen omdat de maximale uitkeringsduur is bereikt, komen voor de regeling in aanmerking. De IOW-uitkering bedraagt maximaal het netto wettelijk minimum voor alleenstaanden en loopt door tot de AOW-gerechtigde leeftijd is bereikt.

De IOW wordt gefinancierd uit het Toeslagenfonds (Tf). Een rijksbijdrage dekt de uitgaven van dit fonds.

Tabel 3.3 toont de verwachte IOW-ontwikkelingen. In 2023 stijgt de instroom nog licht naar 4.600 personen waarna in 2024 een afname volgt naar 3.100. De afname van het WW-bestand in 2022 veroorzaakt deze daling. Nadat gedurende 2023 het percentage personen dat een IOW-uitkering aanvraagt tijdelijk hoger is, daalt deze weer in de loop van 2024.

De uitstroom in 2023 blijft op het niveau van 4.100, om vervolgens licht toe te nemen naar 4.300 in 2024. De uitstroom blijft net als in 2022 ook in 2023 en 2024 beperkt door de verhoging van de AOW-leeftijd met respectievelijk 3 en 2 maanden. Het aantal uitkeringsjaren volgt het gemiddeld aantal uitkeringen dat na een lichte stijging in 2023 afneemt in 2024. De gemiddelde jaaruitkering stijgt in 2023 met 9,1% en in 2024 met 6,8%, wat voornamelijk het gevolg is van de indexatie van de uitkeringen (zie ook hoofdstuk 1).

Tabel 3.3 Ontwikkelingen IOW

Volume en uitkeringsjaren x 1.000, gemiddelde jaaruitkering in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Instroom	4,4	4,6	3,1
Uitstroom	4,1	4,1	4,3
Bestand	9,2	9,7	8,5
Gemiddeld bestand	9,5	9,9	9,4
Uitkeringsjaren	7,3	7,4	7,1
Gemiddelde jaaruitkering	12.833	14.003	14.953
Uitkeringen op kasbasis	94	104	106
Mutatie verplichtingen	0	1	1
Dotatie voorzieningen	0	0	0
Uitkeringen op transactiebasis	94	105	107
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	1	14

Ten opzichte van de Juninota zijn de uitkeringslasten in 2023 licht naar boven bijgesteld. Het hogere aantal uitkeringsjaren dan verwacht bij de Juninota (+14,5%) is de belangrijkste oorzaak van de opwaartse bijstelling van de uitkeringslasten in 2024 met € 14 miljoen. Dit komt doordat gedurende 2023 veel meer personen uit de doelgroep een beroep op de IOW deden dan eerder verwacht.

4. Ziekte

In dit hoofdstuk behandelen we de Ziektewet-uitkeringen. De uitwerking van de financiering per fonds staat in hoofdstuk 9.

De Ziektewet vormt een vangnet voor zieke WW-gerechtigden en voor bepaalde groepen werknemers en ambtenaren die door ziekte, ongeval of gebreken niet in staat zijn om hun arbeid te verrichten. Dit geldt als hun werkgever niet verplicht is tot loondoorbetaling of als loondoorbetaling gecompenseerd wordt, zoals bij ziekte door zwangerschap of bij een no-riskpolis. UWV treedt in een dergelijke situatie op als werkgever.

Uitkeringsgerechtigden voor de Ziektewet hebben recht op maximaal twee jaar ziekingeld. Dit is inclusief de ziektedagen die een werknemer al bij de werkgever ziek was (voor einddienstverbanders). De Ziektewet-uitkering bedraagt ten minste 70% van het (gemaximeerde) dagloon. De Ziektewet wordt gefinancierd uit het AWF, Aof, Ufo en Whk.

Binnen de Ziektewet worden de volgende vangnetgroepen onderscheiden:

- uitzendkrachten;
- einddienstverbanders (dienstverband loopt af tijdens ziekte);
- ex-werknemers met een WW-uitkering (zieke WW-gerechtigden);
- vrouwen die ziek zijn als gevolg van zwangerschap en/of bevalling;
- herintredende werknemers met een arbeidsongeschiktheidsuitkering en zieke oudere werknemers die vallen onder de compensatieregeling loonkosten (no-riskpolis);
- vrijwillig verzekerden.

Een laatste categorie zijn de uitkeringen in overige situaties. Hierbij valt te denken aan orgaandonoren en werkende AOW-gerechtigden. Deze AOW-gerechtigden hebben recht op maximaal dertien weken ziekingeld.

Binnen de Ziektewet hebben werkgevers de mogelijkheid om voor flexwerkers (uitzendkrachten en einddienstverbanders) eigenrisicodragers te worden. Werkgevers nemen dan de volledige verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Ziektewet over van UWV en betalen geen gedifferentieerde Ziektewet-premie voor de Whk. UWV beschikt niet over cijfers over de uitvoering van de Ziektewet door eigenrisicodragers. Daardoor hebben de tabellen 4.1 t/m 4.3 uitsluitend betrekking op Ziektewet-uitkeringen die UWV uitkeert.

Tabel 4.1 geeft de ontwikkelingen van de Ziektewet op totaalniveau weer.

Tabel 4.1 Ontwikkelingen Ziektewet*

Uitkeringsjaren x 1.000, gemiddelde jaaruitkering in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Uitkeringsjaren	101,5	100,8	100,3
Gemiddelde jaaruitkering	19.311	21.734	23.220
Uitkeringen op kasbasis	1.961	2.191	2.329
Mutatie verplichtingen	3	9	8
Dotatie voorzieningen	0	7	7
Uitkeringen op transactiebasis	1.964	2.207	2.344
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	109	197

* De tabel bevat uitsluitend Ziektewet-uitkeringen die UWV uitkeert.

Gemiddelde jaaruitkering en bedrag aan uitkeringen

De gemiddelde jaaruitkering voor de Ziektewet is in 2023 12,5% hoger dan in 2022. Voor 2024 verwachten we een stijging van de gemiddelde jaaruitkering van 6,8%.

Met de wijzigingen van de volumes en de jaaruitkeringen neemt het totale uitkeringsbedrag op kasbasis in 2023 toe met € 231 miljoen en in 2024 met € 138 miljoen. Ten opzichte van de raming in de Juninota 2023 komen de uitkeringslasten op transactiebasis in 2023 € 109 miljoen en in 2024 € 197 miljoen hoger uit. Deze bijstellingen zijn het gevolg van de naar boven bijgestelde raming van de uitkeringsjaren.

Tabel 4.2 geeft de ontwikkelingen van de Ziektewet per vangnetgroep weer. De uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkering zijn naar de verschillende groepen uitgesplitst. De kleine restcategorie Ziektewet-uitkeringen in overige situaties (zoals orgaandonoren en AOW-gerechtigden) is niet opgenomen in de uitsplitsingen naar categorie in deze tabel.

Tabel 4.2 Ontwikkelingen Ziektewet per vangnetgroep*

Uitkeringsjaren x 1.000 en gemiddelde jaaruitkering in €

	2022	2023	2024
Uitkeringsjaren	101,5	100,8	100,3
Uitzendkrachten	11,6	8,1	5,8
Einddienstverbanders**	19,5	22,5	22,5
Zieke WW-gerechtigden	29,1	25,9	25,5
Ziekte bij zwangerschap	24,0	24,7	25,3
No-risk	16,1	18,4	20,0
Vrijwillig verzekerden	1,2	1,2	1,2
Gemiddelde jaaruitkering	19.311	21.734	23.220
Uitzendkrachten	17.150	18.887	20.153
Einddienstverbanders**	18.573	20.083	21.429
Zieke WW-gerechtigden	19.260	21.607	23.056
Ziekte bij zwangerschap	23.700	26.811	28.609
No-risk	15.845	17.342	18.504
Vrijwillig verzekerden	24.189	27.148	28.968

* De tabel bevat uitsluitend Ziektewet-uitkeringen die UWV uitkeert.

** De vangnetgroep einddienstverbanders omvat zowel de groep flex/einddienstverbanders als de groep flex/overig.

Uitzendkrachten en einddienstverbanders (flexwerkers)

Bij de uitzendkrachten is in 2023 sprake van een daling van de uitkeringsjaren van 30% ten opzichte van 2022. Twee belangrijke ontwikkelingen binnen de uitzendbranche in 2023 zijn de reden van deze aanzienlijke daling. Daarnaast speelt het verdwijnen van de corona-invloed een rol.

De twee belangrijke wijzigingen binnen de uitzendbranche zijn:

- Op 1 januari 2023 is een aantal grote uitzendbureaus eigenrisicodragers geworden. In 2022 was 63% van de ziekmeldingen afkomstig van een van deze uitzendbureaus.
- Vanaf 1 juli 2023 kan door een wijziging in de cao voor uitzendkrachten niet langer een beroep op het uitzendbeding⁴ bij ziekte worden gedaan om de uitzendovereenkomst te beëindigen.

De eerste wijziging veroorzaakt een aanzienlijke daling van het aantal uitkeringsjaren. Deze daling treedt geleidelijk op, omdat alleen nieuwe Ziektewet-uitkeringen van deze grote uitzendbureaus wegvallen uit de telling van uitkeringsjaren. Lopende Ziektewet-uitkeringen die ingegaan zijn vóór 1 januari 2023 blijven meetellen.

De tweede wijziging betekent eveneens een daling van het aantal uitkeringsjaren. Een uitzendovereenkomst met uitzendbeding wordt niet meer direct beëindigd in het geval van ziekte. In plaats daarvan bestaat recht op loondoorbetaling tot de in de uitzendovereenkomst overeengekomen einddatum. Omdat uitzendbureaus naar aanleiding van deze wijziging mogelijk gaan werken met kortere uitzendovereenkomsten dan voorheen, verwachten we dat deze wijziging vooral van invloed is op het kortdurend verzuim waarbij de uitzendkracht herstelt voor het einde van de uitzendovereenkomst. Uitzendkrachten die langer ziek zijn, ontvangen na afloop van de uitzendovereenkomst alsnog een Ziektewet-uitkering. Ook hier geldt dat de daling van de uitkeringsjaren niet meteen inzet, omdat lopende Ziektewet-uitkeringen die ingegaan zijn vóór 1 juli 2023 blijven meetellen.

In 2024 dalen de uitkeringsjaren bij de uitzendkrachten naar verwachting met 28,4% ten opzichte van 2023. Voor de einddienstverbanders verwachten we een stijging van 15,4% van de uitkeringsjaren in 2023 en een stabilisatie in 2024.

⁴ In het Burgerlijk Wetboek is de mogelijkheid vermeld om overeen te komen dat de uitzendovereenkomst eindigt indien de terbeschikkingstelling van de werknemer door de uitzendwerkgever aan de inlener ten einde komt.

Het aantal uitkeringsjaren voor de totale groep flexwerkers komt in 2023 1,6% onder het niveau van 2022 uit. In 2024 ligt het aantal uitkeringsjaren van flexwerkers 7,6% onder het niveau van 2023.

Zieke WW-gerechtigden

In de raming van de uitkeringsjaren Ziektewet van zieke WW-gerechtigden houden wij rekening met een vertraagde doorwerking⁵ van de ontwikkeling van het gemiddeld aantal lopende WW-uitkeringen. Op basis hiervan is de verwachte daling van de uitkeringsjaren 11,0% in 2023 en 1,5% in 2024.

Ziekte bij zwangerschap

Voor 2023 verwachten we een stijging met 2,9% ten opzichte van 2022. Kijkend naar de prognose voor geboortecijfers van het CBS voorzien we voor 2024 een stijging van 2,5% ten opzichte van 2023.

No-risk

Het aantal uitkeringsjaren voor de no-riskgroep stijgen met 14,3% in 2023 ten opzichte van 2022. In 2024 verwachten we een stijging van 8,7%. De arbeidsparticipatie onder de groep werkenden met een no-riskpolis is de afgelopen jaren toegenomen. Daarmee neemt ook het aantal uitkeringsjaren toe.

Vrijwillig verzekerden

Voor de groep vrijwillige verzekerden blijft het aantal uitkeringsjaren in zowel 2023 als 2024 naar verwachting stabiel.

In tabel 4.3 zijn de uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkeringen naar fonds opgenomen. Het AWf en het Ufo financieren Ziektewet-uitkeringen voor zieke WW-gerechtigden. De Ziektewet-uitkeringen aan flexwerkers worden gefinancierd uit de Whk. De Ziektewet-uitkeringen aan zieke zwangeren, de no-riskgroep en de vrijwillig verzekerden worden uit het Aof betaald.

Tabel 4.3 Uitkeringsjaren en jaaruitkering Ziektewet naar fonds

Uitkeringsjaren x 1.000 en gemiddelde jaaruitkering in €

	2022	2023	2024
Uitkeringsjaren	101,5	100,8	100,3
AWf	28,4	25,2	24,8
Ufo	0,7	0,7	0,7
Aof	41,3	44,3	46,5
Whk	31,1	30,6	28,3
Gemiddelde jaaruitkering	19.311	21.734	23.220
AWf	19.132	21.464	22.903
Ufo	24.489	27.001	28.811
Aof	20.303	23.167	24.559
Whk	18.042	19.766	21.167

⁵ De zieke WW-gerechtigde gaat namelijk niet eerder dan dertien weken (drie maanden) na de eerste ziekte dag over naar een Ziektewet-uitkering.

5. Zorg

In dit hoofdstuk behandelen we de zorggerelateerde uitkeringen. De uitwerking van de financiering per fonds staat in hoofdstuk 9.

De Wet arbeid en zorg (Wazo) bundelt een aantal wettelijke verlofvormen, zoals zwangerschaps- en bevallingsverlof, adoptieverlof, pleegzorgverlof (in de nota weergegeven als Wazo-Werknemers), partnerverlof (Wazo-WIEG), betaald ouderschapsverlof (Wazo-Wbo) en de regeling Zelfstandige en Zwanger (Wazo-ZEZ). Soms bestaat er recht op (gedeeltelijke) loondoorbetaling, soms op een uitkering van UWV. De Wazo wordt betaald uit het Aof.

In box 5.2 staan de mogelijke verlofcombinaties met de bijbehorende verlofweken verder uitgewerkt.

Tabel 5.1 geeft de ontwikkelingen van de Wazo op totaalniveau weer.

Tabel 5.1 Ontwikkelingen Wazo

Uitkeringsjaren x 1.000, gemiddelde jaaruitkering in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Uitkeringsjaren	54,4	69,4	71,7
Gemiddelde jaaruitkering	31.919	34.355	36.686
Uitkeringen op kasbasis	1.737	2.384	2.631
Mutatie verplichtingen	29	385	49
Dotatie voorzieningen	0	0	0
Uitkeringen op transactiebasis	1.766	2.769	2.681
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	343	65

Gemiddelde jaaruitkering en bedrag aan uitkeringen

De gemiddelde jaaruitkering voor de Wazo stijgt in 2023 met 7,6% ten opzichte van 2022. De stijging van de gemiddelde jaaruitkering in 2023 is hiermee wat lager dan in de Juninota 2023 werd verwacht. Voor 2024 verwachten we een stijging van de gemiddelde jaaruitkering van 6,8%.

Het uitkeringsbedrag op kasbasis neemt in 2023 toe met € 647 miljoen ten opzichte van 2022 en in 2024 met € 247 miljoen ten opzichte van 2023 (zie tabel 5.1). Voor beide jaren geldt dat de toename in belangrijke mate wordt veroorzaakt door de uitkeringen voor de nieuwe Wazo-Wbo.

Ten opzichte van de raming in de Juninota komen de uitkeringslasten op transactiebasis in 2023 € 343 miljoen en in 2024 € 65 miljoen hoger uit. Deze bijstellingen zijn grotendeels het gevolg van de naar boven bijgestelde raming van de post mutatie verplichtingen (zie box 5.1).

Box 5.1 Mutatie verplichtingen Wazo

In 2022 is voor de post mutatie verplichtingen in verband met de invoering van de Wazo-Wbo een bedrag van € 29 miljoen opgenomen. De Wazo-Wbo is een regeling waarbij de betaling van de uitkering pas na opname van (een deel van) het verlof plaatsvindt. Dit kan nog tot uiterlijk vijftien maanden na de eerste verlofdag. Hierdoor worden uitkeringen regelmatig in een ander jaar betaald dan het jaar waarin het verlof is opgenomen. Inmiddels zijn meer ervaringscijfers bekend en is gebleken dat een groot deel van de betalingen in 2023 nog betrekking had op opgenomen verlof in 2022. Het gaat hierbij om een totaalbedrag van circa € 230 miljoen. In de mutatie verplichtingen van 2023 is daarom naast de mutatie van € 173 miljoen die betrekking heeft op 2023, eenmalig een bedrag van € 201 miljoen opgenomen ter aanvulling op de te laag geraamde verplichting in 2022. In 2024 heeft de post mutatie verplichtingen weer alleen betrekking op de mutatie in de hoogte van de voorziening voor de verplichtingen, waardoor het bedrag lager uitvalt dan in 2023. De Wazo-Wbo is een relatief nieuwe regeling. De raming kent hierdoor een grotere mate van onzekerheid dan bij langer bestaande regelingen.

In onderstaande tabel staat een weergave van de verdeling van de post mutatie verplichtingen over de Wazo-Wbo en de Wazo-Overig (Wazo-Werknemers, Wazo-WIEG en Wazo-ZEZ):

Tabel B5.1 Mutatie verplichtingen Wazo

Bedragen × € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Mutatie verplichtingen	29	385	49
Wazo-Wbo 2022	29	201	-
Wazo-Wbo 2023	-	173	-
Wazo-Wbo 2024	-	-	38
Wazo-Overig	-	10	11

In tabel 5.2 zijn de uitkeringsjaren en gemiddelde jaaruitkering onderverdeeld naar zwangerschaps- en bevallingsverlof, adoptie- en pleegzorgverlof (hierna Wazo-Werknemers genoemd), de Wazo-WIEG, Wazo-Wbo en Wazo-ZEZ.

Tabel 5.2 Ontwikkelingen Wazo per verlofvorm

Uitkeringsjaren × 1.000 en gemiddelde jaaruitkering in €

	2022	2023	2024
Uitkeringsjaren	54,4	69,4	71,7
Wazo-Werknemers*	40,8	39,6	41,2
Wazo-WIEG	6,8	6,9	7,1
Wazo-Wbo	3,0	18,7	19,2
Wazo-ZEZ	3,8	4,1	4,2
Gemiddelde jaaruitkering	31.919	34.355	36.686
Wazo-Werknemers*	33.216	37.300	39.800
Wazo-WIEG	31.731	34.795	37.127
Wazo-Wbo	28.669	30.397	32.434
Wazo-ZEZ	21.066	23.393	24.961

* De groep Wazo-Werknemers bestaat uit werknemers met zwangerschaps- en bevallingsverlof, adoptieverlof en pleegzorgverlof.

Wazo-Werknemers

Het CBS⁶ prognosticeert voor 2023 een daling van het aantal geboortes ten opzichte van 2022. We verwachten voor 2023 in lijn daarmee een daling van het aantal uitkeringsjaren van de Wazo-Werknemers van 2,9% ten opzichte van 2022. Voor 2024 prognosticeert het CBS een geboortestijging ten opzichte van 2023. In aansluiting daarop en daarnaast rekening houdend met een veronderstelde stijging in de arbeidsparticipatie van vrouwen, voorzien we voor 2024 een stijging van het aantal uitkeringsjaren van 4,0% ten opzichte van 2023.

Wazo-WIEG (partnerverlof)

Voor 2023 verwachten we op basis van de realisaties tot en met oktober een stijging van het aantal uitkeringsjaren van de Wazo-WIEG van 1,9% ten opzichte van 2022. Voor 2024 gaan we uit van een stijging van 2,5%. Dit is in lijn met de prognose van het aantal geboortes door het CBS.

Wazo-Wbo (betaald ouderschapsverlof)

Sinds 2 augustus 2022 is het mogelijk om betaald ouderschapsverlof op te nemen. In de eerste maanden na ingang van de regeling steeg het gebruik ervan snel. Ook in de loop van 2023 is een verdere toename zichtbaar, maar deze toename is wel minder groot. De raming voor 2023 is op basis hiervan naar boven bijgesteld naar 18.700 uitkeringsjaren. Voor 2024 gaan we uit van een stijging van 2,5%. Dit is gebaseerd op de prognose van het aantal geboortes door het CBS.

Wazo-ZEZ

Bij de Wazo-ZEZ verwachten we in 2023 een stijging van het aantal uitkeringsjaren van 7,9% ten opzichte van 2022. Op basis van de door het CBS geprognosticeerde geboortestijging in 2024 voorzien we voor 2024 een stijging van het aantal uitkeringsjaren van 2,5% in vergelijking met 2023.

⁶ StatLine - Kerncijfers van diverse bevolkingsprognoses en waarneming (cbs.nl)

Box 5.2 De mogelijke verlofcombinaties met de bijbehorende verlofweken binnen de Wazo

De Wazo-uitkering voor zwangerschaps- en bevallingsverlof duurt over het algemeen zestien weken⁷ en bedraagt 100% van het (maximum)dagloon. Het adoptie- en pleegzorgverlof duurt zes weken en bedraagt 100% van het (maximum)dagloon.

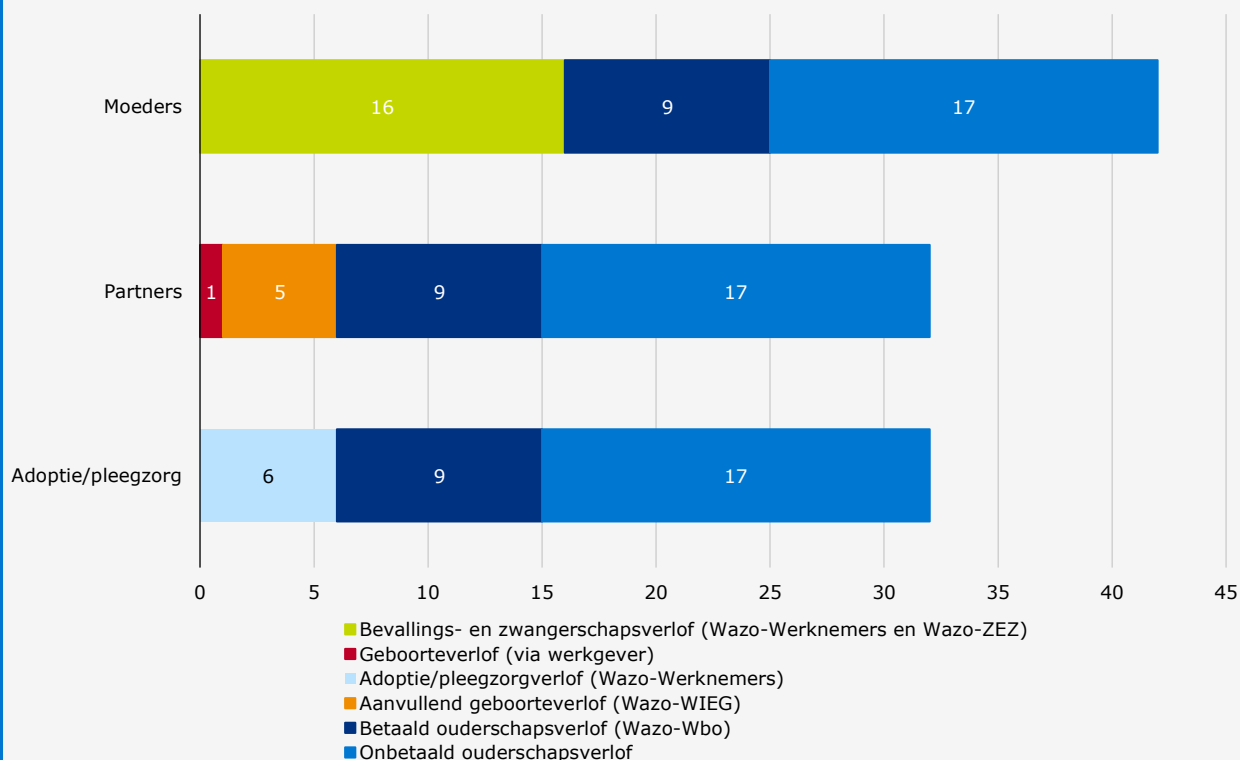
Op basis van de Wet invoering extra geboorteverlof (Wazo-WIEG) hebben werknemers na de bevalling van hun partner recht op maximaal vijf weken extra verlof. Daarvoor krijgen ze een uitkering van 70% van het (maximum)dagloon.

Op 2 augustus 2022 is de regeling betaald ouderschapsverlof (Wazo-Wbo) van start gegaan. Het betaald ouderschapsverlof geldt voor beide ouders en is van toepassing op verzekerde werknemers en niet-verzekerde werknemers met een arbeidsovereenkomst (directeuren-grootaandeelhouder en werknemers die huishoudelijke arbeid verrichten). De duur van de uitkering is maximaal negen weken. De uitkering bedraagt 70% van het (maximum)dagloon voor verzekerde werknemers. Voor niet-verzekerde werknemers bedraagt de uitkeringshoogte 70% van het wettelijk minimumloon naar evenredigheid van de arbeidsduur.

De regeling Zelfstandige en Zwanger (Wazo-ZEZ) geeft vrouwelijke zelfstandigen recht op een zwangerschaps- en bevallingsuitkering van over het algemeen zestien weken. De hoogte van de uitkering hangt af van het laatstverdiende loon en is maximaal even hoog als het minimumloon.

In onderstaande figuur zijn alle mogelijke verlofcombinaties met de bijbehorende verlofweken weergegeven.

Figuur B5.1 Verlofcombinaties Wazo met bijbehorende verlofweken

⁷ Artikel 3:1 Wet arbeid en zorg

6. Toeslagen en tegemoetkomingen

In dit hoofdstuk behandelen we de volume- en financiële ontwikkelingen van de Toeslagenwet en de ontwikkelingen in de tegemoetkomingen aan arbeidsongeschikten. De uitwerking van de financiering uit het Toeslagenfonds staat in hoofdstuk 9.

6.1. Toeslagenwet

In deze paragraaf beschrijven we de ontwikkeling van de Toeslagenwet.

De Toeslagenwet heeft tot doel toeslagen op uitkeringen te verlenen. Toeslagen kunnen worden verstrekt bovenop de uitkeringen van de zogenoemde moederwetten WAO, WIA, WAZ, Wajong, WW, Ziektewet en IOW. De toeslag vult de uitkering aan tot het geldend sociaal minimum. De uitkering samen met de toeslag kan nooit hoger zijn dan het loon dat werd verdiend vóór werkloosheid of ziekte. De Toeslagenwet vult ook het loon aan wanneer de werkgever in het tweede ziektejaar minder dan 100% van het loon doorbetaalt en diens zieke werknemer daardoor onder het sociaal minimum raakt.

De volgende personen hebben recht op een toeslag:

- een gehuwde of samenwonende met een inkomen lager dan het minimumloon;
- een alleenstaande of een ongehuwde met een kind jonger dan 18 jaar met een inkomen lager dan 70% van het minimumloon.

Geen recht op toeslag heeft:

- een ongehuwde jonger dan 21 jaar die behoort tot het huishouden van zijn (pleeg)ouders;
- een gehuwde/samenwonende van wie de partner is geboren na 31 december 1971, tenzij een eigen, aangehuwd of pleegkind dat jonger is dan 12 jaar tot de huishouding behoort.

De Toeslagenwet wordt gefinancierd uit het Toeslagenfonds (Tf). Een rijksbijdrage dekt de uitgaven van dit fonds.

In tabel 6.1 staan de uitkeringsjaren en -bedragen van de Toeslagenwet. Hierin is te zien dat het aantal uitkeringsjaren Toeslagenwet in 2023 stijgt met 200 ten opzichte van 2022, en in 2024 stijgt met 4.600 ten opzichte van 2023.

De gemiddelde toeslag op totaalniveau stijgt in 2023 naar verwachting met € 228 (+6,2%) en in 2024 met € 227 (+5,8%).

Tabel 6.1 Ontwikkelingen Toeslagenwet

Uitkeringsjaren x 1.000, gemiddelde toeslag in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Uitkeringsjaren	92,0	92,2	96,8
Gemiddelde toeslag	3.680	3.908	4.135
Uitkeringen op kasbasis	338	360	401
Mutatie verplichtingen	-2	1	1
Dotatie voorzieningen	3	4	4
Uitkeringen op transactiebasis	339	366	406
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	-27	-15

Het uitgekeerde bedrag op transactiebasis stijgt in 2023 met € 27 miljoen en in 2024 met € 40 miljoen.

Ten opzichte van de Juninota 2023 zijn voor 2023 en 2024 de uitkeringslasten op transactiebasis met respectievelijk € 27 miljoen en € 15 miljoen naar beneden bijgesteld. Dit komt vooral voor rekening van de WIA (€ 17 miljoen in 2023 en € 14 miljoen in 2024), waarvan het aantal geraamde uitkeringsjaren neerwaarts is bijgesteld.

Tabel 6.2 geeft de ontwikkelingen weer van het aantal uitkeringsjaren, de gemiddelde toeslagen en de uitkeringen op kasbasis per moederwet van de Toeslagenwet. Het aantal uitkeringsjaren Toeslagenwet volgt doorgaans de ontwikkeling in het aantal uitkeringsjaren van de moederwet. Zo neemt het aantal uitkeringsjaren Toeslagenwet van jaar tot jaar af bij de WAO en de WAZ. Bij de WIA en de Ziektewet (in 2023) neemt dit aantal toe en bij de IOW blijft het vrijwel gelijk. Bij de WW en de Wajong neemt het aantal uitkeringsjaren eerst af en daarna toe.

Naast de stijging van de gemiddelde toeslag op totaalniveau in 2023 en 2024 geldt ook per moederwet een stijgend patroon van de gemiddelde toeslag. Alleen bij de Wajong daalt de gemiddelde toeslag Wajong in 2023 met bijna 15%. Dit komt door lagere realisaties ten opzichte van de raming in de Juninota.

De gemiddelde toeslag is in zowel 2023 als 2024 het hoogst bij de WAZ, gevolgd door de WAO en de IOW, terwijl de gemiddelde toeslagen bij de WW, Wajong en de Ziektewet lager zijn dan de gemiddelde toeslag op totaalniveau.

Doordat bij de WIA de instroom groter is dan de uitstroom stijgt het uitkeringsbedrag hiervoor stelselmatig. De toename bedraagt achtereenvolgens € 17 miljoen in 2023 en € 26 miljoen in 2024, waarbij in 2023 de indexatie van toeslagen (met ruim 12%) de grootste invloed heeft. De WW kent een lichte stijging met € 2 miljoen in 2023, gevolgd door een grote stijging van € 12 miljoen in 2024. Bij de overige wetten zijn de veranderingen beperkt.

Voor de WW-toeslag is het aantal uitkeringsjaren in 2023 ten opzichte van de Juninota naar beneden bijgesteld. Dit komt vooral omdat het aantal aanvragen Toeslagenwet WW minder was dan verwacht door aanpassingen bij de applicatie voor WW-aanvragen. Na herstel hiervan is deze daling inmiddels weer omgeslagen in een lichte stijging en naar verwachting volgt verder herstel in 2024. Als regeling in afbouw heeft de WAO vrijwel uitsluitend nog uitstroom. Het uitkeringsbedrag in 2023 stijgt door indexatie met € 2 miljoen, maar daalt in 2024 weer met € 2 miljoen.

Tabel 6.2 Ontwikkelingen Toeslagenwet per moederwet

Uitkeringsjaren x 1.000, gemiddelde toeslag in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Uitkeringsjaren	92,0	92,2	96,8
WAO	16,8	15,3	14,1
WIA	41,9	42,9	45,8
WAZ	0,4	0,4	0,3
Wajong	15,2	14,9	15,0
WW	8,9	8,6	11,5
Ziektewet	7,9	9,2	9,2
IOW	0,8	0,8	0,8
Gemiddelde toeslag	3.680	3.908	4.135
WAO	5.030	5.637	6.021
WIA	4.061	4.356	4.652
WAZ	5.900	6.692	7.147
Wajong	1.575	1.342	1.434
WW	2.840	3.139	3.353
Ziektewet	3.582	3.599	3.844
IOW	4.410	4.966	5.305
Uitkeringen op kasbasis	338	360	401
WAO	85	87	85
WIA	170	187	213
WAZ	3	2	2
Wajong	24	20	22
WW	25	27	39
Ziektewet	28	33	35
IOW	4	4	4

6.2. Tegemoetkoming arbeidsongeschikten

In deze paragraaf beschrijven we de ontwikkeling van de Tegemoetkoming arbeidsongeschikten.

Voor (gedeeltelijk) arbeidsongeschikten bestaat de regeling Tegemoetkoming arbeidsongeschikten. Het recht op een tegemoetkoming (een jaarlijks vast bedrag) bestaat als zij op 1 juli:

- recht hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WAO-, WIA-, WAZ- of Wajong-uitkering);
- 35% of meer arbeidsongeschikt zijn.

De Tegemoetkoming arbeidsongeschikten is ondergebracht in de verschillende arbeidsongeschiktheidswetten. De uitkeringen voor de Tegemoetkoming arbeidsongeschikten worden gefinancierd vanuit het Toeslagenfonds (Tf). Een rijksbijdrage dekt de uitgaven van dit fonds.

De tegemoetkoming arbeidsongeschikten betreft een eenmalig vast bedrag per jaar dat voor iedereen gelijk is. De netto tegemoetkoming in 2023 bedraagt € 198, voor 2024 is deze nog niet definitief en voorlopig op € 217 gesteld. UWV draagt over de netto tegemoetkoming de eindheffing af aan de Belastingdienst. De eindheffingspercentages zijn in 2024 niet veranderd in vergelijking met 2023.

Het totaal aantal tegemoetkomingen stijgt licht in zowel 2023 als 2024. Het aantal tegemoetkomingen voor de WIA neemt in beide jaren toe. De aantallen tegemoetkomingen voor de WAO en WAZ dalen in lijn met de afname van de moederwet. Voor de Wajong neemt het aantal tegemoetkomingen zeer beperkt toe.

De post uitkeringen op kasbasis betreft het totale bedrag aan netto tegemoetkomingen en eindheffingen. De tegemoetkomingen nemen toe met € 17 miljoen in 2023 en met € 30 miljoen in 2024. De toename van de tegemoetkomingen bij de WIA is hierbij aanzienlijk groter dan de afname bij de voorganger WAO. De uitkeringen op transactiebasis zijn voor 2023 nauwelijks bijgesteld in vergelijking met de raming voor de Juninota. Voor 2024 zijn deze met ongeveer 10% naar boven bijgesteld, vooral als gevolg van de verwachte verhoging van het bedrag van de netto tegemoetkoming.

Tabel 6.3 Ontwikkelingen tegemoetkoming arbeidsongeschikten

Volume x 1.000 en bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Aantal Tegemoetkomingen	800	809	822
WAO	168	155	142
WIA	394	416	442
WAZ	6	5	5
Wajong	233	233	234
Uitkeringen op kasbasis	234	251	281
WAO	49	48	48
WIA	115	129	151
WAZ	2	2	2
Wajong	69	73	81
Mutatie verplichtingen	0	0	0
Dotatie voorzieningen	0	0	0
Uitkeringen op transactiebasis	234	251	281
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	-1	26

7. Re-integratie

In dit hoofdstuk behandelen we in hoofdlijnen de re-integratie-instrumenten van UWV. UWV zorgt voor re-integratie naar werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt via trajecten, voorzieningen en subsidies. Re-integratie-instrumenten worden meestal verstrekt in combinatie met een uitkering van UWV. De uitwerking van de financiering per fonds staat in hoofdstuk 9.

De financiering van de re-integratie is via de moederwetten geregeld. Het gaat hierbij om de arbeidsongeschiktheidswetten Wajong, WIA, WAO en WAZ, de Ziektewet, de WW, de Kaderwet SZW-subsidies en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De kosten voor re-integratie-inspanningen komen ten laste van hetzelfde fonds als waaruit de (oorspronkelijke) uitkering wordt gefinancierd.

Drie ministeries brengen de benodigde middelen op. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) stelt jaarlijks het omvangrijkste re-integratiebudget beschikbaar. Dit budget bestaat uit een deelbudget voor de financiering van werkvoorzieningen en een deelbudget voor de inkoop van arbeidsbemiddeling voor de arbeidsongeschiktheidswetten, de Ziektewet en de WW. De middelen uit de twee deelbudgetten zijn onderling uitwisselbaar voor het opvangen van over- en onderschrijdingen. De ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) stellen middelen beschikbaar voor de uitvoering van respectievelijk onderwijsvoorzieningen en tolkvoorzieningen voor in het dagelijks leven (in deze nota verder aangeduid als leefvoorzieningen).

Uit tabel 7.1 blijkt dat de verwachte re-integratielasten in 2023 per saldo € 28 miljoen hoger zijn dan in 2022. Dit komt vooral door gestegen tarieven van diensten en prijzen van producten.

Voor 2024 zijn in tabel 7.1 de door het ministerie van SZW begrote bedragen voor werkvoorzieningen, subsidies aan instellingen, de inkoop van arbeidsbemiddeling en scholingsbudget WW opgenomen. Voor de overige instrumenten hebben we prognoses gemaakt. De opgenomen totale re-integratielasten zijn in 2024 € 37 miljoen hoger dan in 2023.

Tabel 7.1 Overzicht programmakosten re-integratie 2022–2024
Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Voorzieningen			
Werk	76	82	101
Onderwijs	26	31	33
Leef	14	15	16
Subsidie aan instellingen	13	13	15
Inkoop arbeidsbemiddeling	92	100	107
Ziektewet-arbo-interventies	3	3	3
Scholingsbudget WW	9	10	14
Scholingsvoucher	0	0	0
Scholingsexperiment WGA	0	1	-
Aanvullende dienstverlening*	2	5	5
IPS voor gemeentelijke doelgroep	-	5	7
Programmakosten overig	0	0	0
Totale programmakosten	236	264	301

* Deze regeling heette tot 2023 Aanvullende crisisdienstverlening COVID-19. De huidige regeling loopt tot eind 2024.

De raming van de totale programmakosten re-integratie voor het jaar 2023 is met € 5 miljoen verlaagd ten opzichte van de Juninota 2023. De werkvoorzieningen komen naar verwachting € 2 miljoen en het scholingsbudget WW € 3 miljoen lager uit.

Voor 2024 is de raming van de totale programmakosten re-integratie met € 21 miljoen verhoogd ten opzichte van de Juninota. Het grootste deel van deze verhoging zit bij het taakstellende re-integratiebudget dat € 14 miljoen hoger is. De oorzaak is de jaarlijkse indexering van het re-integratiebudget. De indexatie voor 2024 en latere jaren is met 6,7%

---

uitzonderlijk hoog geweest. Daarnaast hebben we in deze Januarinota een raming van € 5 miljoen voor de Aanvullende dienstverlening opgenomen. Bij het opstellen van de Juninota was daarvoor nog geen budget voor 2024 bekendgemaakt.

De re-integratielasten bestaan uit de volgende onderdelen:

- Subsidie aan instellingen – dit betreft subsidies aan speciale onderwijsinstellingen.
  - Inkoop van re-integratiediensten bij re-integratiebedrijven.
  - Ziektewet-arbo-interventies – dit betreft ingekochte kortdurende acties voor Ziektewet-uitkeringsgerechtigden.
  - Scholingsbudget WW – dit betreft scholingstrajecten voor werklozen met een grote kans op langdurige werkloosheid.
  - Scholingsexperiment WGA – dit betreft functiegerichte taaltrainingen om de kans op werk te vergroten.
  - Aanvullende crisisdienstverlening COVID-19/Aanvullende dienstverlening – dit betreft extra middelen die het kabinet beschikbaar stelt in de periode 2021–2024 om (in eerste instantie) de gevolgen van de coronacrisis voor de werkloosheid te verzachten.
  - Individuele plaatsing en steun (IPS) trajecten voor de gemeentelijke doelgroep – dit betreft trajecten voor mensen met psychische aandoeningen uitgevoerd door GGZ-instellingen.
-

Voorzieningen

Voorzieningen zijn onderverdeeld in werk-, onderwijs-, en leefvoorzieningen. Werkvoorzieningen worden uitgevoerd in opdracht van het ministerie van SZW. Het betreffen meeneembare voorzieningen (zoals een brailleleesregel), vervoersvoorzieningen (zoals een bruikleenauto), intermediaire voorzieningen (zoals een doventolk) en de jobcoach. Werkvoorzieningen voor jonggehandicapten worden uit het Afj gefinancierd en voor overige arbeidsbeperkten uit het Aof. In 2022 is € 76 miljoen aan werkvoorzieningen uitgegeven. In 2023 wordt naar verwachting € 82 miljoen besteed. Voor werkvoorzieningen is in 2024 een bedrag van € 101 miljoen begroot door het ministerie van SZW.

Onderwijsvoorzieningen worden uitgevoerd in opdracht van het ministerie van OCW. Het betreft meeneembare voorzieningen, vervoersvoorzieningen en intermediaire voorzieningen, die worden verstrekt in het kader van de Wet overige onderwijsvoorzieningen (WOOS). Deze voorzieningen worden gefinancierd via het Afj met een rijksbijdrage van het ministerie van OCW. De programmakosten voor onderwijsvoorzieningen waren € 26 miljoen in 2022 en stijgen naar verwachting tot € 31 miljoen in 2023 en € 33 miljoen in 2024.

De leefvoorzieningen worden uitgevoerd in opdracht van het ministerie van VWS. Het betreft specifiek de intermediaire voorziening doventolk. Deze voorziening wordt via het Afj gefinancierd met een rijksbijdrage van het ministerie van VWS. In 2022 is € 14 miljoen uitgegeven. Naar verwachting lopen de programmakosten op tot € 15 miljoen in 2023 en € 16 miljoen in 2024.

Subsidies aan instellingen

De subsidies worden verstrekt aan onderwijsinstellingen die onderwijs aanbieden aan mensen met ernstige scholingsbelemmeringen (Subsidieregeling ESB). Scholingstrajecten starten aan het begin van het kalenderjaar en duren in de regel drie jaar en zeven maanden. Aan het begin van een traject wordt een voorschot verstrekt aan de uitvoerende onderwijsinstelling en vier jaar later volgt de vaststelling van de hoogte van de subsidie en een afrekening.

Deze subsidies worden betaald uit het Afj. In 2022 is voor een bedrag van ruim € 13 miljoen aan subsidies verstrekt. Eenzelfde bedrag verwachten we in 2023. In de begroting van het ministerie van SZW is voor 2024 een bedrag van € 15 miljoen opgenomen.

Inkoop arbeidsbemiddeling

UWV heeft in 2022 voor € 92 miljoen aan arbeidsbemiddeling ingekocht. In 2023 wordt naar verwachting € 100 miljoen besteed. Het ministerie van SZW heeft voor 2024 een bedrag van € 107 miljoen begroot.

Ziektewet-arbo-interventies

De Ziektewet-arbo-interventies worden ingezet om de re-integratie van werknemers met een Ziektewet-uitkering te bevorderen. Het gaat hierbij onder andere om hulp bij fysieke klachten, zoals rugtraining en houdingadvies. In 2022 bedroegen de lasten € 3 miljoen. De verwachting is dat in 2023 en 2024 eenzelfde bedrag besteed zal worden.

Scholingsbudget WW

Met het scholingsbudget WW kunnen werklozen met een hoge kans op langdurige werkloosheid, onder wie veel 45-plussers, een scholingstraject volgen richting een kansberoep. In 2022 is hieraan € 9 miljoen besteed. In 2023 zal naar verwachting € 10 miljoen besteed worden. Voor 2024 is het beschikbare budget van € 14 miljoen opgenomen.

Scholingsexperiment WGA

Ter ondersteuning van mensen met een WGA-uitkering om aan het werk te komen is er in de periode 2020-2023 extra geld beschikbaar gesteld voor scholing. De scholingsinstrumenten die uit deze extra middelen gefinancierd worden bestaan uit functiegerichte taaltrainingen en leer-werktrajecten.

Aanvullende dienstverlening

Het kabinet heeft in 2021 en 2022 extra middelen ter beschikking gesteld om de gevolgen van de coronacrisis voor de werkloosheid te verzachten. In 2023 is deze aanvullende dienstverlening voortgezet.⁸ Mensen die hun baan verloren hebben of dreigen te verliezen worden via een van de 35 regionale mobiliteitsteams ondersteund bij het vinden van een nieuwe baan. In de regionale mobiliteitsteams brengen UWV, gemeenten, werknemers- en werkgeversorganisaties vraag naar en aanbod van werk bij elkaar. Dit kan gepaard gaan met aanvullende dienstverlening, zoals een training om de sollicitatievaardigheden te verbeteren of begeleiding bij scholing, scholing via praktijkleren in het mbo of dienstverlening om mensen werkfit te maken. In 2022 is € 2 miljoen besteed door UWV. De verwachting is dat UWV van het totale beschikbare budget van € 21 miljoen voor de regionale mobiliteitsteams in 2023 € 5 miljoen voor zijn rekening zal nemen.⁹ Voor 2024 is de verwachting dat UWV bij een budget gelijk aan dat van 2023 opnieuw € 5 miljoen besteedt.

IPS voor de gemeentelijke doelgroep

In 2023 en 2024 is er geld beschikbaar gesteld aan gemeenten om IPS-trajecten te verstrekken aan hun cliënten. UWV verzorgt de inkoop van deze trajecten en handelt de financiering af. SZW heeft een budget van € 21,5 miljoen toegekend voor deze subsidieregeling, waarvan naar verwachting € 5 miljoen in 2023 besteed wordt en € 7 miljoen in 2024. De laatste betalingen vinden plaats in 2026.

---

⁸ In 2021 en 2022 droeg deze regeling de titel Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening COVID-19, in 2023 werd zij voortgezet onder de titel Tijdelijke regeling aanvullende dienstverlening.

⁹ Het budget van € 21 miljoen is beschikbaar gesteld voor de dienstverlening op grond van de artikelen 19, 20 en 21 uit de Tijdelijke regeling aanvullende dienstverlening.

8. Overige regelingen

In dit hoofdstuk belichten we bijzondere regelingen die UWV ook uitvoert naast de uitkeringsregelingen zoals beschreven in de voorgaande hoofdstukken. Het gaat om de Compensatieregeling transitievergoeding (CRTV), de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) en de Subsidieregeling STAP-budget. De uitwerking van de financiering per fonds staat in hoofdstuk 9.

8.1. CRTV

In deze paragraaf beschrijven we de ontwikkelingen van de Compensatieregeling transitievergoeding (CRTV), waarvan er twee bestaan: de CRTV bij langdurige arbeidsongeschiktheid (CRTV-LAO) en de CRTV bij ontslag wegens beëindiging van de werkzaamheden van de onderneming als gevolg van pensionering of overlijden (CRTV-BE).

Op grond van de Regeling compensatie transitievergoeding kunnen werkgevers compensatie aanvragen voor een betaalde transitievergoeding bij ontslag als zij een werknemer ontslaan die meer dan 2 jaar ziek is. Dit geldt ook als een klein bedrijf de werknemers ontslaat omdat het moet stoppen doordat de eigenaar met pensioen gaat of is overleden. Een onderneming met minder dan 25 werknemers heeft de mogelijkheid gedurende 12 maanden, nadat voor de eerste werknemer toestemming voor beëindiging van het dienstverband wegens bedrijfsbeëindiging is gegeven, een compensatieaanvraag in te dienen.

Wegens langdurige arbeidsongeschiktheid

Sinds 2020 verzorgt UWV de uitvoering van de CRTV-LAO. Uit het Aof worden compensaties voor transitievergoedingen gefinancierd waarbij de datum van het einde van het dienstverband ligt op of na 1 januari 2020.

De aantallen en de lasten voor 2023 tonen een behoorlijke stijging ten opzichte van 2022. Dit heeft te maken met drie ontwikkelingen. Het inhalen van de werkvoorraad van eind 2022 heeft geleid tot meer toekenningen. Aanvragen worden minder snel afgewezen uit het oogpunt van het evenredigheidsbeginsel als beschikbare informatie bij de aanvraag een toekenning ondersteunt. Als een werkgever de gevraagde aanvullende informatie niet heeft geleverd, leidt dit niet meer standaard tot een afwijzing. Daarnaast is er een hogere instroom van aanvragen die te maken heeft met een hogere WIA-instroom in 2023 in vergelijking met 2022. Het gemiddelde bedrag voor 2023 is gebaseerd op de realisatie tot en met oktober 2023. Voor 2024 is het gemiddelde bedrag met 5,6% verhoogd. Dit percentage is gebaseerd op de MEV 2024, de CPB-raming van augustus 2023.

In onderstaande tabel staan de ramingscijfers voor deze compensatieregeling. De aantallen hebben betrekking op werknemers voor wie een compensatie is uitbetaald.

Tabel 8.1 Aantallen en bedragen voor de CRTV-LAO

Aantallen x 1.000, gemiddeld bedrag in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Aantal	23	29	29
Gemiddeld bedrag	15.298	16.040	16.938
Bedrag op kasbasis	351	464	491
Mutatie verplichtingen	15	8	8
Dotatie voorzieningen	0	0	0
Totaalbedrag op transactiebasis	365	472	499
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	81	68

Wegens langdurige arbeidsongeschiktheid met terugwerkende kracht

UWV kan ook met terugwerkende kracht compensatie toekennen voor transitievergoedingen die volledig zijn betaald tussen 1 juli 2015 en 1 april 2020. Deze worden vergoed uit het AWF. In 2022 is een bedrag van € 7,4 miljoen aan vergoedingen betaald (zie tabel 8.2). In 2023 zijn nog aanvragen binnengekomen. Voor 2023 is een post van € 3,4 miljoen en voor 2024 een post van € 1 miljoen opgenomen.

Tabel 8.2 Aantallen en bedragen voor de terugwerkende kracht van de CRTV-LAO

Aantallen x 1.000, gemiddeld bedrag in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Aantal	0	0	0
Gemiddeld bedrag	0	0	0
Bedrag op kasbasis	7	3	1
Mutatie verplichtingen	0	0	0
Dotatie voorzieningen	0	0	0
Totaalbedrag op transactiebasis	7	3	1
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	-1	0

Wegens bedrijfsbeëindiging

Sinds 2021 verzorgt UWV ook de uitvoering van de Compensatieregeling transitievergoeding bij ontslag wegens beëindiging van de werkzaamheden van de onderneming als gevolg van pensionering of overlijden van de werkgever (CRTV-BE). De compensaties worden uit het Aof gefinancierd.

Aanvragen kunnen binnen twaalf maanden nadat de eerste toestemming voor einde dienstverband van een medewerker is verleend, worden ingediend. De ervaring leert dat werkgevers gemiddeld genomen 264 aanvragen indienen over het jaar waarin de eerste toestemming is verleend. Een aanvraag heeft gemiddeld betrekking op 2,3 werknemers. Op jaarbasis gaat het in 2023 om compensatie van 572 betaalde transitievergoedingen. Het gemiddelde bedrag voor 2023 is gebaseerd op de realisatie tot en met oktober 2023. Het gemiddelde bedrag voor 2024 is verhoogd met 5,6%. Dit percentage is gebaseerd op de MEV 2024.

In onderstaande tabel staan de ramingscijfers voor deze compensatieregeling. De aantallen hebben betrekking op werknemers voor wie een compensatie is uitbetaald.

Tabel 8.3 Aantallen en bedragen voor de CRTV-BE

Aantallen x 1, gemiddeld bedrag in € en overige bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Aantal	579	572	600
Gemiddeld bedrag	12.500	14.082	14.871
Bedrag op kasbasis	7	8	9
Mutatie verplichtingen	-2	0	0
Dotatie voorzieningen	0	0	0
Totaalbedrag op transactiebasis	5	8	9
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	0	-1

8.2. NOW

In deze paragraaf beschrijven we de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW).

Op 6 april 2020 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) vanwege de coronacrisis de NOW ingevoerd. De NOW was bedoeld om werkgevers die te maken hadden met meer dan 20% omzetverlies tegemoet te komen in hun loonkosten. Hierdoor konden werkgevers hun werknemers met een vast en met een flexibel contract doorbetalen om ontslag te voorkomen. De subsidieregeling betrof in eerste instantie een periode van 3 maanden (NOW 1), maar is meerdere keren verlengd tot in totaal 8 aanvraagperiodes, waarin voorschotten zijn verstrekt. Deze aanvraagperiodes hebben betrekking op 24 maanden en de laatste aanvraagperiode eindigde in maart 2022. UWV is voornamelijk bezig met het afhandelen van de vaststellingen. De volledige financiering van de NOW-lasten vindt plaats via het AWF met een rijksbijdrage.

De hoogte van de subsidie is afhankelijk van de omzetzaling en loonsom van een werkgever in een bepaalde periode en een aantal vermenigvuldigingsfactoren. Deze factoren kunnen per aanvraagperiode enigszins verschillen. Na berekening van het verwachte subsidiebedrag keerde UWV 80% uit als voorschot. Vervolgens vinden er achteraf nabetalingen en/of terugvorderingen plaats, afhankelijk van onder andere het daadwerkelijke omzetverlies, een eventuele loonsomverlaging en het al dan niet ontslaan van werknemers om bedrijfseconomische redenen. In het geval van een vordering kan een betalingsregeling van maximaal zestig maandelijkse termijnen worden afgesproken.

De totale lasten voor de NOW worden geraamd op € 19,0 miljard: € 14,0 miljard in 2020, € 3,9 miljard in 2021, € 597 miljoen in 2022 en € 464 miljoen in 2023. Tabel 8.4 toont de uitsplitsing van de totale subsidie lasten voor de NOW in 2023 van € 464 miljoen. Dit betreft uitsluitend correcties op de jaarrekening 2022, aangezien de regeling in 2022 is geëindigd. Het bedrag in 2023 bestaat uit drie componenten. Het eerste is een correctie wegens ramingsverschillen. Omdat nog niet alle subsidiebedragen zijn vastgesteld in 2022, is in de jaarrekening nog een raming opgenomen van vorderingen en nabetalingen. Bij definitieve vaststelling in 2023 wordt het verschil opgenomen. Dit levert per saldo een last van € 108 miljoen op.

De tweede component betreft een correctie op de waardering van vorderingen met een betalingsregeling. Aangezien het totale bedrag aan deze vorderingen hoger is dan verwacht, leidt dit tot een extra last. Daarnaast zijn de actuele rentetarieven, die gebruikt worden om de contante waarde van de te ontvangen bedragen te berekenen, hoger dan vorig jaar. Per saldo resulteert dit in een last van € 90 miljoen.

De derde component is een correctie op de getroffen voorziening wegens verwachte oninbaarheid in de jaarrekening van 2022. Deze correctie bestaat met name uit afboekingen als gevolg van al reeds uitgesproken faillissementen en het risico op toekomstige faillissementen. Dit leidt tot een extra last van € 266 miljoen.

Het totaal van € 464 miljoen is een bijstelling van € 402 miljoen ten opzichte van de Juninota. Omdat de daadwerkelijke subsidiebedragen van de toekomstige vaststellingen en de waardering van de vorderingen nog onzeker zijn, blijven we komende jaren correcties doorvoeren.

Tabel 8.4 Subsidies NOW
Bedragen x € 1 miljoen

	2023
Ramingsverschillen en correcties op vaststellingen	108
Initiële waardering vorderingen met een betalingsregeling	90
Dotatie aan voorziening wegens oninbare vorderingen	266
Totaal	464

8.3. STAP

In deze paragraaf beschrijven we de uitvoering van de Subsidieregeling STAP-budget.

STAP staat voor stimulering van de arbeidsmarktpositie. Personen met een band met de Nederlandse arbeidsmarkt kunnen door STAP publieke financiering voor scholingsactiviteiten aanvragen. Deze regeling is in de plaats gekomen van de fiscale aftrek scholingskosten die per 1 januari 2022 is afgeschaft. Het STAP-budget kan mensen motiveren om zich te blijven ontwikkelen om goed inzetbaar te blijven op de arbeidsmarkt. De regeling wordt vanaf 2024 afgeschaft.

Voor 2022 was een budget van € 184 miljoen beschikbaar. Hiervan is voor € 181 miljoen aan subsidies verleend. Als gevolg van correcties door annuleringen, intrekkingen en terugvorderingen is het totaalbedrag aan verleende STAP-subsidies op € 174 miljoen uitgekomen.

In 2023 zijn vijf aanvraagtijdvakken uitgevoerd en is het beschikbare budget naar € 108 miljoen verlaagd. Als gevolg van de afbouw van de STAP-regeling is het budget bij de laatste drie aanvraagtijdvakken verlaagd. In september en november kon alleen voor OCW-erkende opleidingen een aanvraag voor STAP-subsidie worden gedaan. De lasten komen naar verwachting uit op € 105 miljoen. Hierbij is rekening gehouden met correcties als gevolg van annuleringen, intrekkingen en terugvorderingen. Aangezien de regeling per 1 januari 2024 wordt afgeschaft zijn er in dat jaar geen middelen meer beschikbaar.

Tabel 8.5 Bedragen voor de STAP

Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Aantal	203.651	117.280	
Gemiddeld bedrag	852	895	
Bedrag op kasbasis	0	0	0
Mutatie verplichtingen	0	0	0
Dotatie voorzieningen	0	0	0
Totaalbedrag op transactiebasis	174	105	0
<i>Bijstelling uitkeringen op transactiebasis</i>	-	-65	0

9. Fondsen

In dit hoofdstuk lichten we de belangrijkste ontwikkelingen bij de UWV-fondsen toe.

9.1. Arbeidsongeschiktheidsfonds

Het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof) financiert de volgende uitkeringen:

- alle WAO-, WAZ-, IVA- en Wazo-uitkeringen;
- WGA-uitkeringen in de eerste tien jaar voor overige vangnetgroepen¹⁰ en na tien jaar voor alle groepen;
- Ziektewet-uitkeringen als gevolg van zwangerschap, voor vrijwillig verzekerden en de no-riskpolis;
- WGA-uitkeringen aan flexwerkers die gestart zijn vóór 1 januari 2012 en een deel van de WGA-staartuitkeringen¹¹;
- de compensatie voor de transitievergoeding bij ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid en bedrijfsbeëindiging (zie paragraaf 8.1).

Het Aof wordt gefinancierd door de Aof-premie en een rijksbijdrage voor de Wazo-ZEZ-regeling.

In tabel 9.1 staat het financieel overzicht van het Aof over de periode 2022–2024.

Tabel 9.1 Financieel overzicht Aof

Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Baten			
Premiebaten	19.150	21.725	24.580
Rijksbijdrage WAZO-ZEZ	90	106	108
Totale baten	19.240	21.831	24.688
Lasten			
Uitkeringslasten	11.905	14.603	15.938
Sociale lasten	2.086	2.550	2.845
Overige baten en lasten	297	-368	-520
Compensatieregeling	371	480	508
Re-integratielasten	43	49	56
Rentebaten	-75	-856	-1.045
Rentelasten	0	0	0
Verhaal	-44	-41	-41
Boetes	-3	-4	-4
Diversen	6	4	6
Uitvoeringskosten	914	1.046	1.025
Totale lasten	15.202	17.830	19.289
Saldo	4.038	4.001	5.399
Vermogenspositie			
Vermogen	24.140	28.141	33.541

¹⁰ Vangnet-Overig omvat alle groepen die niet behoren tot WGA-Vast of WGA-Flex. In deze groep zitten voornamelijk zieke WW-gerechtigden die recht hebben op een WGA-uitkering.

¹¹ WGA-staartuitkeringen van kleine en middelgrote werkgevers die eigenrisicodrager WGA zijn geworden in de periode van 2014 tot en met 1 juli 2015. De WGA-staartuitkeringen van werkgevers die na 1 juli 2015 eigenrisicodrager zijn geworden, worden sinds 2017 gefinancierd uit het staartlastvermogen van de Werkhervattingskas. Meer informatie staat in de nota Gedifferentieerde premies WGA en Ziektewet 2023.

Sinds 2022 is er sprake van een gedifferentieerde Aof-premie naar grootte van de werkgever: een lager percentage voor kleine werkgevers en een hoger percentage voor overige werkgevers. In 2023 en 2024 stijgt de Aof-premie. Het vermogen neemt zowel in 2023 als in 2024 toe door hoger dan lastendeckende Aof-premiepercentages.

9.2. Werkhervattingskas

De Werkhervattingskas (Whk) financiert de volgende uitkeringen:

- WGA-uitkeringen gedurende de eerste tien jaar voor mensen met een vast dienstverband (WGA-Vast) en met een flexibel dienstverband (WGA-Flex);
- Ziektewet-uitkeringen voor de volledige duur van twee jaar voor mensen met een flexibel dienstverband (Ziektewet-Flex).¹²

Publiek verzekerde werkgevers financieren de hierboven genoemde uitkeringen via de gedifferentieerde WGA- en Ziektewet-premies. Werkgevers hebben de keuze om voor de gehele WGA (WGA-Vast en WGA-Flex) eigenrisicodrager te worden. Daarnaast kunnen werkgevers apart van de WGA ervoor kiezen om eigenrisicodrager te worden voor de Ziektewet-Flex.

De Whk bestaat sinds 2017 uit twee delen. Uit het ene deel worden de reguliere WGA- en Ziektewet-uitkeringen gefinancierd (zie tabel 9.2). Dit zijn de uitkeringen aan (ex-)werknemers van de bij UWV verzekerde werkgevers. Het andere deel van de Whk financiert WGA-staartlasten (zie tabel 9.3). WGA-uitkeringen uit beide delen die de maximale duur van tien jaar in de Whk hebben bereikt, gaan over naar het Aof.

De premiebatens ten gunste van het reguliere deel van de Whk stijgen in 2023 met € 52 miljoen. De premiebatens nemen voornamelijk toe vanwege een stijgende loonsom van bij UWV verzekerde werkgevers. In 2024 nemen de premiebatens af met € 84 miljoen. Hier ligt het een daling van het gemiddelde Whk-premiepercentage voor 2024 aan ten grondslag.

Tabel 9.2 Financieel overzicht reguliere uitkeringen Whk

Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Baten			
Premiebatens	2.426	2.478	2.394
Totale baten	2.426	2.478	2.394
Lasten			
Uitkeringslasten	1.767	1.854	1.904
Sociale lasten	331	346	356
Overige baten en lasten	12	-1	5
Re-integratielasten		28	31
Rentebaten		-3	-20
Rentelasten		0	0
Verhaal		-18	-16
Boetes		-1	-1
Diversen		6	5
Uitvoeringskosten	173	165	151
Totale lasten	2.283	2.364	2.415
Saldo	142	114	-21
Vermogenspositie			
Vermogen	839	953	932

¹² Voor zieke werknemers met een tijdelijk contract geldt dat in eerste instantie de werkgever het ziekingeld betaalt tot de einddatum van het contract. Daarna betaalt UWV het ziekingeld door tot aan de maximale duur van twee jaar.

Bij het staartlastendeel van de Whk zijn de hoogte van de uitkeringslasten en omvang van de premiebatens afhankelijk van de bewegingen van werkgevers tussen de publieke verzekering bij UWV en het eigenrisicodragerschap. De incidenteel lagere uitkeringslasten in 2022 komen door een verbetering in de financiële administratie van UWV, waarbij met terugwerkende kracht een verschuiving optreedt tussen WGA-uitkeringen uit het staartlastendeel van de Whk naar het reguliere deel van de Whk. Het gaat hierbij om een totaalbedrag aan uitkeringen van € 92 miljoen en bijbehorende sociale lasten van € 16 miljoen.

Tabel 9.3 Financieel overzicht staartlasten Whk
Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Baten			
Premiebatens	28	30	29
Totale baten	28	30	29
Lasten			
Uitkeringslasten	86	183	176
Sociale lasten	15	34	33
Overige baten en lasten	1	0	0
Uitvoeringskosten	7	6	5
Totale lasten	109	224	215
Saldo	-81	-194	-186
Vermogenspositie			
Vermogen	379	185	-1

9.3. Arbeidsongeschiktheidsfonds jonggehandicapten

Het Arbeidsongeschiktheidsfonds jonggehandicapten (Afj) financiert de volgende programmakosten:

- Wajong-uitkeringen;
- re-integratielasten van Wajongers.

Het Afj wordt volledig gefinancierd met een rijksbijdrage.

Tabel 9.4 geeft een financieel overzicht van het Afj. De re-integratielasten zijn in 2024 naar verwachting € 97 miljoen. In de periode 2022–2023 ligt het niveau van deze lasten rond de € 80 miljoen. Zie hoofdstuk 7 voor meer informatie over re-integratie. Daarnaast is er ten gunste van het Afj een Europese subsidie van € 10 miljoen voor externe jobcoaching in 2023.

Het vermogen van het Afj is sinds 2021 negatief. Dit komt door een gewijzigde verantwoordingsmethodiek van langlopende vorderingen in de jaarrekening 2021 van UWV, waardoor de rijksbijdrage eenmalig lager is dan de dekken lasten. Het vermogen is sindsdien negatief en zal dat in de toekomst ook blijven.

Tabel 9.4 Financieel overzicht Afj

Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Baten			
Rijksbijdrage	3.941	4.436	4.784
Totale baten	3.941	4.436	4.784
Lasten			
Uitkeringslasten	3.306	3.755	4.072
Sociale lasten*	222	250	267
Overige baten en lasten	114	99	128
Re-integratielasten	80	81	97
Subsidies Europese Unie	0	-10	0
Onderwijsvoorzieningen	26	31	33
Leefvoorzieningen	14	15	16
Rentebaten	-1	-13	-14
Rentelasten	0	0	0
Verhaal	-6	-5	-5
Boetes	0	0	0
Diversen	0	0	0
Uitvoeringskosten	300	332	318
Wajong	174	189	185
Re-integratie Wajong	102	119	109
Beoordeling gemeentelijke doelgroep	20	20	20
Onderwijsvoorzieningen	3	3	3
Leefvoorzieningen	1	1	1
Totale lasten	3.941	4.436	4.784
Saldo	0	0	0
Vermogenspositie			
Vermogen	-141	-141	-141

* Betreft uitsluitend de Zorgverzekeringswet.

9.4. Algemeen Werkloosheidsfonds

Het Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf) financiert de volgende programmakosten:

- WW-uitkeringen;
- loonbetalingsverplichtingen aan werknemers van in betalingsonmacht verkerende werkgevers;
- Ziektewet-uitkeringen voor de vangnetgroep zieke WW-gerechtigden;
- re-integratiekosten voor WW en Ziektewet;
- een bijdrage voor de kosten van de Sociaal Economische Raad (SER);
- de uitkering met terugwerkende kracht van de Compensatieregeling transitievergoeding bij ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid (zie paragraaf 8.1);
- de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW, zie paragraaf 8.2);
- de Subsidieregeling STAP-budget (zie paragraaf 8.3).

Het AWf wordt gefinancierd door AWf-premies en meerdere rijksbijdragen.

Het AWf financiert ook de tijdelijke regelingen NOW en STAP. Voor deze financiering ontvangt UWV een rijksbijdrage. Hierdoor hebben deze regelingen geen effect op het AWf-vermogen. Met de geraamde AWf-baten en -lasten is het AWf vermogen in 2023 voor het eerst sinds 2010 positief. Tabel 9.5 toont het financieel overzicht van het AWf.

Ondanks een positief AWf-vermogen eind 2023, is het saldo op de rekening-courant nog steeds negatief vanwege de omvangrijke openstaande vorderingen, voornamelijk voor de NOW. Dit negatieve saldo levert met de huidige rentestand voor 2023 een rentelast op van circa € 135 miljoen. Pas in de loop van 2024 is het geraamde saldo van de rekening-courant positief en levert dit per saldo een rentebaar op van € 17 miljoen.

Tabel 9.5 Financieel overzicht AWf

Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024	
Baten				
Premiebaten	8.727	9.384	10.045	
Rijksbijdrage NOW	602	464	0	
Rijksbijdrage STAP	184	122	0	
Rijksbijdrage overige regelingen	105	132	97	
Totale baten	9.618	10.102	10.142	
Lasten				
Uitkeringslasten	3.052	3.439	3.979	
Sociale lasten	555	628	726	
Overige baten en lasten	825	776	59	
NOW		597	464	0
Compensatieregeling transitievergoeding		7	3	1
STAP		174	108	0
Re-integratielasten		41	54	62
Rentebaten		-29	0	-17
Rentelasten		22	135	0
Bijdrage aan SER		19	18	19
Verhaal		-8	-7	-7
Boetes		-2	-1	-1
Diversen		4	2	2
Uitvoeringskosten	832	910	864	
Totale lasten	5.264	5.749	5.629	
Saldo	4.354	4.350	4.513	
Vermogenspositie				
Vermogen	-2.529	1.821	6.334	

9.5. Uitvoeringsfonds voor de overheid

Het Uitvoeringsfonds voor de overheid (Ufo) financiert de volgende uitkeringen:

- WW-uitkeringen aan (ex-)overheidspersoneel;
- Ziektewet-uitkeringen aan (ex-)overheidspersoneel met een WW-uitkering (zieke WW-gerechtigden).

Voor de financiering van de uitgaven uit het Ufo betalen overheidswerkgevers de Ufo-premie.

Het Ufo kent een groot vermogenoverschot (zie tabel 9.6), doordat de premie al jarenlang boven het lastendeckende niveau ligt. Aangezien de rentebaten inmiddels de andere lasten overstijgen, is er sprake van negatieve totale lasten. Met de geraamde baten en lasten neemt het vermogen in 2023 toe tot € 3.070 miljoen en in 2024 tot € 3.606 miljoen.

Tabel 9.6 Financieel overzicht Ufo

Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Baten			
Premiebaten	393	445	481
Totale baten	393	445	481
Lasten			
Uitkeringslasten	21	27	28
Uitkeringen	185	201	217
Verhaal ex art. 79 WW	-164	-174	-189
Sociale lasten	10	9	10
Uitkeringen	34	37	40
Verhaal ex art. 79 WW	-24	-27	-30
Overige baten en lasten	-8	-93	-112
Rentebaten	-8	-93	-112
Rentelasten	0	0	0
Diversen	0	0	0
Uitvoeringskosten	16	19	19
Totale lasten	39	-37	-56
Saldo	354	482	537
Vermogenspositie			
Vermogen	2.587	3.070	3.606

9.6. Toeslagenfonds

Het Toeslagenfonds (Tf) financiert de volgende uitkeringen:

- toeslagen op uitkeringen van de moederwetten WAO, WIA, WAZ, Wajong, WW, Ziektewet en IOW;
- IOW-uitkeringen;
- tegemoetkomingen arbeidsongeschikten.

Het Tf wordt volledig gefinancierd met een rijksbijdrage.

Sinds 2021 is het vermogen van het Tf negatief. Dit is het gevolg van een gewijzigde verantwoordingsmethodiek van langlopende vorderingen in de jaarrekening UWV, waardoor eenmalig de rijksbijdrage lager was dan de te dekken lasten. Meer toelichting staat in hoofdstuk 1. Tabel 9.7 toont het financieel overzicht van het toeslagenfonds.

Tabel 9.7 Financieel overzicht Tf

Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Baten			
Rijksbijdrage	734	794	872
Totale baten	734	794	872
Lasten			
Uitkeringslasten	667	721	794
Sociale lasten	64	70	77
Zorgverzekeringswet premie			33
Overige sociale lasten	29	31	44
Overige baten en lasten	35	39	
Rentebaten	-1	-1	-2
Rentelasten	0	-1	-2
Verhaal	0	0	0
Boetes	0	0	0
Diversen	0	0	0
Uitvoeringskosten	4	4	4
Totale lasten	734	794	872
Saldo	0	0	0
Vermogenspositie			
Vermogen	-22	-22	-22

Lijst van afkortingen

Afj	Arbeidsongeschiktheidsfonds jonggehandicapten
Aof	Arbeidsongeschiktheidsfonds
AOW	Algemene Ouderdomswet
AWf	Algemeen Werkloosheidsfonds
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEP	Centraal Economisch Plan
CPB	Centraal Planbureau
CRTV-LAO	Compensatieregeling transitievergoeding bij ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid
CRTV-BE	Compensatieregeling transitievergoeding bij ontslag wegens beëindiging van de werkzaamheden van de onderneming als gevolg van pensionering of overlijden van de werkgever
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Europese Economische en Monetaire Unie
ESB	Ernstige scholingsbelemmeringen (subsidierегeling)
ESF	Europees Sociaal Fonds
€STR	Euro Short Term Rate
IOW	Inkomensvoorziening oudere werklozen
IPS	Individuele plaatsing en steun
IVA	Inkomensvoorziening volledig en duurzaam arbeidsongeschikten (onderdeel van de WIA)
KSS	Kaderwet SZW-subsidies
MEV	Macro Economische Verkenning
NOW	tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid
OCW	(ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
SER	Sociaal-Economische Raad
STAP	Subsidierегeling STAP-budget: stimulering arbeidsmarktpositie
SZW	(ministerie van) Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Tf	Toeslagenfonds
Ufo	Uitvoeringsfonds voor de overheid
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VWS	(ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wab	Wet arbeidsmarkt in balans
Wajong	Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
Wbo	Wet betaald ouderschapsverlof
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
Wazo	Wet arbeid en zorg
Wfsv	Wet financiering sociale verzekeringen
WGA	Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (onderdeel van de WIA)
Whk	Werkhervattingskas
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WIEG	Wet invoering extra geboorteverlof
Wml	Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag
WOOS	Wet overige onderwijsvoorzieningen
Wtv	werktijdverkorting
WW	Werkloosheidswet
ZEZ	Regeling Zelfstandige en Zwanger (onderdeel van de Wazo)
Zvw	Zorgverzekeringswet

Begrippenlijst

Calculatiepremie

De lastendekkende premie die het vermogen constant houdt.

Eindheffing

Heffing van de loonbelasting/premie volksverzekeringen over bepaalde loon- of uitkeringsbestanddelen van werknemers of uitkeringsgerechtigden die voor rekening van de inhoudingsplichtige komt. Eindheffing wordt dus niet op het loon of de uitkering van de werknemer of uitkeringsgerechtigde ingehouden.

Eindheffingspercentage

Het percentage waarmee loon- of uitkeringsbestanddelen van werknemers of uitkeringsgerechtigden voor rekening van de inhoudingsplichtige worden belast. Dit percentage is onder meer afhankelijk van leeftijd en woonsituatie (binnen- of buitenland).

Euro Short Term Rate

De Euro Short Term Rate (€STR) wordt berekend door de Europese Centrale Bank (ECB) en is gebaseerd op de statistische geldmarktrapportage van het eurosysteem. Het ministerie van Financiën hanteert deze €STR als rentepercentage bij de rekening-courantposities van UWV.

Grondslag

Loonsom waarover premie wordt geheven.

Indexering

Het aanpassen van de hoogte van uitkeringen aan de loonontwikkeling. De aanpassing wordt vastgesteld door het ministerie van SZW op basis van ramingen van het CPB.

Jonggehandicapte

Iemand die op zijn 17e verjaardag arbeidsongeschikt is of als student arbeidsongeschikt wordt.

Kasbasis

Vorm van administratieve verantwoording waarbij uitgaven en ontvangsten worden geboekt in de periode waarin ze betaald of ontvangen zijn (uitgaven en inkomsten). Een alternatieve vorm van administratieve verantwoording is de transactiebasis. Bij deze vorm worden lasten en baten geboekt in de periode waarop ze betrekking hebben.

Loondoorbetalingsverplichtingen

Overname (door het AWF) van de loondoorbetalingsplicht van de werkgever bij betalingsonmacht.

Moederwetten

Wetten waarbij toeslagen voorkomen. Dit zijn de Ziektewet, WW, IOW, WAO, WIA, WAZ en Wajong.

Mutatie in de verplichtingen

De uitgaven zoals die in de UWV-administratie verschijnen zijn de bedragen op kasbasis: de werkelijk betaalde gelden. Een gedeelte van deze betalingen heeft betrekking op voorgaande of volgende jaren. Bij de verantwoording op transactiebasis wordt voor deze achteraf- en vooruitbetalingen gecorrigeerd. Deze correctie wordt zichtbaar gemaakt onder de noemer 'mutatie verplichtingen'.

Premieplichtig inkomen

Inkomen waarover premies worden afgedragen. Tot het inkomen behoren naast loon ook rente en winst.

Premieplichtige loonsom

Het deel van het loon waarover premies werknemersverzekeringen moeten worden afgedragen.

Re-integratietraject

Door UWV bij re-integratiebedrijven ingekochte dienstverlening, gericht op toeleiding van de arbeidsbeperkte naar (betaalde) arbeid.

Referentieminimumloon

Bedrag waaraan een uitkering op minimumniveau wordt getoetst. Een uitkering lager dan het referentieminimumloon wordt mogelijk aangevuld met een toeslag.

Staartlastvermogen

Werkgevers die na 1 juli 2015 eigenrisicodrager zijn geworden, mogen sinds 2017 lopende WGA-uitkeringen als staartlasten bij UWV achterlaten bij het aangaan van het eigenrisicodragerschap. Ook werkgevers die op 1 juli 2015 al eigenrisicodrager waren, mogen een deel van de lopende WGA-uitkeringen als staartlasten achterlaten. Per 1 januari 2017 is voor hen het eigenrisicodragerschap uitgebreid met de WGA-Flex-uitkeringen waarvan de eerste ziektedag op of na 1 januari 2017 ligt. Zij mogen lopende WGA-Flex-uitkeringen met een eerste ziektedag vóór 1 januari 2017 als staartlasten bij UWV achterlaten. Staartlasten plus bijkomende lasten zoals sociale lasten en re-integratielasten worden gefinancierd vanuit het staartlastvermogen.

Het staartlastvermogen kent sinds 2017 ook premiebatens. Werkgevers die zich (opnieuw) bij UWV verzekeren na een periode van eigen risico dragen, brengen extra premieontvangsten op voor de Whk. Zij betalen een hogere premie dan gebruikelijk was bij UWV. Tot en met 2016 betaalden grote werkgevers de minimumpremie bij terugkeer naar UWV, vanaf 2017 is dit voor veel werkgevers een hogere premie. Deze is gebaseerd op alle historische lasten van uitkeringen zowel ontstaan bij UWV als tijdens het eigen risico dragen. De extra opbrengsten worden toegevoegd aan het staartlastvermogen.

Transactiebasis

UWV verantwoordt op transactiebasis. Dit betekent dat uitkeringen, vakantiegeld en sociale lasten niet worden verantwoord in het jaar waarin zij worden uitbetaald, maar in het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Uitkeringsgrondslag

Het bedrag waarover de uitkeringshoogte wordt berekend. De uitkeringsgrondslag hangt af van de soort uitkering en is bijvoorbeeld het (gemaximeerde) laatstverdiende loon of het wettelijk minimumloon.

Uitkeringsjaren/uitkeringsmaanden/uitkeringsdagen

In de statistiek en in onze fondsennota's maken we onderscheid tussen het (gemiddeld) aantal lopende uitkeringen en het aantal uitkeringsjaren. Het aantal lopende uitkeringen heeft betrekking op 1 specifieke datum: de laatste dag van een maand of jaar. Het aantal getelde uitkeringsdagen is gekoppeld aan het betaalde uitkeringsbedrag en heeft dus betrekking op een (uitkerings)periode waarvoor het bedrag is betaald: 1 of meerdere dagen, een hele maand of in geval van een nabetaling meerdere maanden. Voor een periode worden dus alleen uitkeringsdagen geteld als er ook een betaling in die periode heeft plaatsgevonden. Voor een geregistreerd lopend recht aan het eind van een maand, waarvoor geen betaling in die maand heeft plaatsgevonden worden 0 uitkeringsdagen voor die maand geteld. Een uitkeringsmaand is gedefinieerd als (is gelijk aan) 21,75 uitkeringsdagen, een uitkeringsjaar is gedefinieerd als (is gelijk aan) 261 uitkeringsdagen (ofwel 12 uitkeringsmaanden). Voorbeeld: Bij 1 of meerdere betaalde uitkeringsbedragen die in totaal betrekking hebben op 1 uitkeringsrecht dat loopt van 1 januari t/m 31 december (12 volledige kalendermaanden), horen 261 uitkeringsdagen (= 1 uitkeringsjaar).

Volume

Beroep op een fonds uitgedrukt in aantal uitkeringsjaren.

Bijlage I Wet- en regelgeving

De financiële en volumeontwikkelingen van de fondsen zijn onderhevig aan veranderende wet- en regelgeving. Van de wetswijzigingen die we in deze bijlage bespreken, nemen we de effecten mee in de ramingen.

Algemeen

Aanvullende (crisis)dienstverlening

Op 26 maart 2021 is de Tijdelijke regeling aanvullende crisisdienstverlening COVID-19 van kracht geworden. Hieronder valt de inzet van mobiliteitsdienstverlening, aanvullende dienstverlening voor de doelgroep van de banenafpraak en scholing voor het praktijkleren in het mbo. Op basis van de regeling is er budget waarmee adviseurs van sociale partners, gemeenten en UWV vanuit regionale mobiliteitsteams in alle 35 arbeidsmarktregio's werkzoekenden naar werk begeleiden. Als zij deze begeleiding niet zelf kunnen bieden, dan bestaat de mogelijkheid om deze in te kopen bij private partijen. De inkoop van UWV binnen deze regeling wordt gefinancierd uit het AWf. De regeling is verlengd voor de jaren 2023 en 2024 onder de aangepaste naam Tijdelijke regeling aanvullende dienstverlening.

Bijzonder uitstel van betaling belastingen vanwege coronacrisis

Vanwege de coronacrisis hadden werkgevers in eerste instantie tot en met 30 september 2021 de mogelijkheid om bijzonder uitstel van betaling aan te vragen bij de Belastingdienst. Dit uitstel gold dan ook voor de afdracht van de premies werknemersverzekeringen. Deze regeling is uiteindelijk verlengd tot 1 april 2022. Volgens de huidige maatregelen is er op 1 oktober 2022 begonnen met het afbetalen van de belastingschuld. Die moet uiterlijk 1 oktober 2029 volledig betaald zijn. In principe hebben bedrijven een betalingsregeling van vijf jaar, maar op verzoek en onder bepaalde voorwaarden is verlenging van de betalingsregeling naar zeven jaar mogelijk.

Bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon met 8,05%

Het minimumloon is op 1 januari 2023 met 8,05% verhoogd en direct regulier geïndexeerd. Dit heeft tezamen tot een verhoging van het minimumloon met 10,15% geleid. Voor deze bijzondere verhoging geldt de zogenoemde generieke doorwerking op andere regelingen. Dit houdt in dat bijvoorbeeld een loongerelateerde uitkering voor ziekte of werkloosheid meestijgt, met in achtname van de dagloonsystematiek zoals beschreven in het dagloonbesluit. De herziening van het dagloon in verband met de herziening van het minimumloon is namelijk niet voor elke uitkeringsregeling hetzelfde.

Subsidierегeling IPS-trajecten voor de gemeentelijke doelgroep

Voor de periode van 1 maart 2023 tot eind 2024 hebben het ministerie van SZW en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gezamenlijk (extra) middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten voor de inzet van IPS-trajecten aan hun cliënten, de zogeheten gemeentelijke doelgroep. UWV verzorgt de financiële afhandeling van deze trajecten. Dit bestaat uit het betalen van facturen en het bewaken van het subsidieplafond.

Subsidierегeling STAP-budget

STAP staat voor Stimulering arbeidsmarktpositie. Werkenden en werkzoekenden kunnen, voor een sterkere positie op de arbeidsmarkt, vanaf 1 maart 2022 jaarlijks een STAP-budget van maximaal € 1.000 aanvragen voor scholing en ontwikkeling. Deze subsidie vervangt de fiscale aftrek van scholingskosten en wordt gefinancierd met een rijksbijdrage. Op 1 januari 2024 is de subsidierегeling STAP-budget afgeschaft.

Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) en werktijdverkorting (wtv)

Op 6 april 2020 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vanwege de coronacrisis de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) ingevoerd. De NOW is bedoeld om werkgevers die te maken hebben met acuut omzetverlies tegemoet te komen in hun loonkosten. Hierdoor konden werkgevers hun werknemers met een vast of een flexibel contract doorbetalen. Met de steun kon ontslag worden voorkomen en konden werkgevers menskracht, ervaring en kennis behouden voor hun onderneming. De NOW heeft tijdelijk de werktijdverkorting vervangen.

De eerste NOW-regeling heeft een vervolg gekregen met steeds als doel het behouden van zo veel mogelijk banen. De NOW kent verschillende achtereenvolgende aanvraagperiodes met verschillende voorwaarden en plichten. De NOW 1, de NOW 2 en de NOW 3.1 golden voor de periode maart–december 2020. De NOW 3.2, de NOW 3.3 en de NOW 4 golden voor de periode januari–september 2021. De NOW 5 was er voor de periode november–december 2021. Vervolgens gold de NOW 6, de laatste aanvraagperiode, tot en met maart 2022. Hierna is de werktijdverkorting weer in werking gesteld.

Verhoging AOW-leeftijd

De uitkeringen van UWV lopen door tot maximaal de AOW-leeftijd. De AOW-leeftijd is met ingang van 2022 verhoogd tot 66 jaar en 7 maanden. In 2023 liep de leeftijd verder op tot 66 jaar en 10 maanden en in 2024 is dit met nog een stap verhoogd tot 67 jaar.

Wettelijk minimumuurloon

Op 1 januari 2024 is het wettelijk minimumuurloon ingevoerd. Dit betekent dat er geen wettelijk voorgeschreven minimumdag-, -week en -maandlonen meer zijn. In plaats hiervan is er een uniform minimumuurloon, waar alle werknemers in Nederland recht op hebben. Het maandloon van een minimumloonverdiener wordt bepaald door het feitelijke aantal uren dat deze heeft gewerkt. Op 1 januari 2024 is het minimumuurloon gelijkgesteld aan 1/36 deel van het minimumweekloon. Voor de berekening van de uitkeringshoogte gaan wij vanaf 2024 echter nog steeds uit van het minimummaandloon.

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

Aof-premiedifferentiatie

Sinds 1 januari 2022 is de Aof-premie gedifferentieerd naar grootte van de werkgever. Zo geldt voor kleine werkgevers een lager premiepercentage dan voor overige werkgevers.

Vereenvoudigde WIA-claimbeoordeling (60-plusmaatregel)

Om zo veel mogelijk mensen tijdig een beoordeling te kunnen bieden, heeft het ministerie van SZW het mogelijk gemaakt dat UWV de WIA-claimbeoordeling voor 60-plussers op andere wijze en door andere professionals dan de verzekeringsarts laat uitvoeren. Deze vereenvoudigde claimbeoordeling is van kracht voor de periode 1 oktober 2022 tot en met 31 december 2024. Een belangrijk uitgangspunt is dat de vereenvoudigde beoordeling alleen wordt toegepast als werkgever en werknemer het daarmee eens zijn. Om werkgevers niet te benadelen, worden de uitkeringen die zijn toegekend op basis van een vereenvoudigde WIA-claimbeoordeling - in afwijking van de wet - niet aan publiek verzekerde werkgevers toegerekend via de Whk-premie en niet aan eigenrisicodragende werkgevers doorbelast, maar uit het Aof gefinancierd.

Kwijtschelden terugbetaling WIA-voorschotten

Het kwijtschelden van terugbetaling van WIA-voorschotten verleend aan mensen van wie later blijkt dat ze geen recht hebben op een WIA-uitkering of een lager recht, is van tijdelijke aard. Deze tijdelijke niet-terugvorderingsregeling voor personen bij wie het voorschot niet of slechts gedeeltelijk verrekend kan worden met een WW- of WIA-uitkering, is verlengd tot en met 31 december 2024.

Tijdelijke verlenging termijn garantiebedrag Wajong

Wajongers die in 2021 hun baan verloren krijgen langer de tijd om een nieuwe baan te vinden mét behoud van hun garantiebedrag. Sinds de invoering van de Wet vereenvoudiging Wajong per 1 januari 2021 geldt namelijk dat het garantiebedrag na verlies van een baan twaalf maanden geldig blijft. Als een Wajonger na die twaalf maanden geen nieuwe baan heeft gevonden, dan kan deze geen aanspraak meer maken op het garantiebedrag. Alle Wajongers die hun baan in 2021 verloren krijgen echter tot 1 januari 2023 de kans om een nieuwe baan te vinden mét behoud van het garantiebedrag. Sinds 1 januari 2023 geldt de termijn van twaalf maanden.

Wet betaald ouderschapsverlof (Wazo-Wbo)

Op 2 augustus 2022 is het betaald ouderschapsverlof (Wazo-Wbo) ingevoerd. Het betaald ouderschapsverlof geldt voor beide ouders en is van toepassing op verzekerde werknemers en niet-verzekerde werknemers met een arbeidsovereenkomst (directeuren-grotoaandeelhouder en werknemers die huishoudelijke arbeid verrichten). De duur van de uitkering is negen weken. De uitkering bedraagt 70% van het (maximum)dagloon voor verzekerde werknemers. Voor niet-verzekerde werknemers bedraagt de uitkeringshoogte 70% van het wettelijk minimumloon naar evenredigheid van de arbeidsduur.

Bijlage II Overzicht wet-fonds

In deze bijlage tonen we voor de uitkeringsregelingen de aantallen uitkeringsjaren en bedragen. De tabellen II.1 en II.3 zijn geordend naar wet met daaronder de verdeling over de fondsen. De tabellen II.2 en II.4 zijn geordend naar fonds met daaronder de indeling in wetten.

Tabel II.1 Uitkeringsjaren naar wet
Uitkeringsjaren x 1.000

	2022	2023	2024
IVA	162,1	176,8	192,2
Aof		162,1	176,8
192,2			
WGA	220,6	229,4	241,4
Aof		118,2	129,9
Whk		81,1	78,0
Eigenrisicodragers		21,4	21,5
20,7			
Wajong	223,0	224,0	225,9
Afj		223,0	224,0
225,9			
WAO	180,3	166,2	152,9
Aof		180,3	166,2
152,9			
WAZ	6,3	5,6	5,0
Aof		6,3	5,6
5,0			
WW-Ontslagwerkloosheid	135,4	128,6	142,6
AWf		128,2	121,7
Ufo		7,2	6,9
7,2			
IOW	7,3	7,4	7,1
Tf		7,3	7,4
7,1			
Ziektewet-Zwangerschap	24,0	24,7	25,3
Aof		24,0	24,7
25,3			
Ziektewet-Zieke WW'ers	29,1	25,9	25,5
AWf		28,4	25,2
Ufo		0,7	0,7
0,7			
Ziektewet-Flex	31,1	30,6	28,3
Whk		31,1	30,6
28,3			
Ziektewet-No-risk	16,1	18,4	20,0
Aof		16,1	18,4
20,0			
Ziektewet-Overig	1,3	1,3	1,3
Aof		1,3	1,3
1,3			
Wazo-Werknemers	40,8	39,6	41,2
Aof		40,8	39,6
41,2			
Wazo-WIEG	6,8	6,9	7,1
Aof		6,8	6,9
7,1			
Wazo-Wbo	3,0	18,7	19,2
Aof		3,0	18,7
19,2			
Wazo-ZEZ	3,8	4,1	4,2
Aof		3,8	4,1
4,2			
Toeslagenwet	92,0	92,2	96,8
Tf		92,0	92,2
96,8			

Tabel II.2 Uitkeringsjaren naar fonds
Uitkeringsjaren x 1.000

	2022	2023	2024
Aof	562,6	592,2	614,2
IVA	162,1	176,8	192,2
WGA	118,2	129,9	145,8
WAO	180,3	166,2	152,9
WAZ	6,3	5,6	5,0
Ziektewet-Zwangerschap	24,0	24,7	25,3
Ziektewet-No-risk	16,1	18,4	20,0
Ziektewet-Overig	1,3	1,3	1,3
Wazo-Werknemers	40,8	39,6	41,2
Wazo-WIEG	6,8	6,9	7,1
Wazo-Wbo	3,0	18,7	19,2
Wazo-ZEZ	3,8	4,1	4,2
Whk	112,2	108,6	103,2
WGA	81,1	78,0	74,9
Ziektewet-Flex	31,1	30,6	28,3
Afj	223,0	224,0	225,9
Wajong	223,0	224,0	225,9
AWf	156,6	146,9	160,2
WW-Ontslagwerkloosheid	128,2	121,7	135,3
Ziektewet-Zieke WW'ers	28,4	25,2	24,8
Ufo	7,9	7,6	7,9
WW-Ontslagwerkloosheid	7,2	6,9	7,2
Ziektewet-Zieke WW'ers	0,7	0,7	0,7
Tf	99,3	99,6	103,9
Toeslagenwet	92,0	92,2	96,8
IOW	7,3	7,4	7,1
Eigenrisicodragers WGA	21,4	21,5	20,7

Tabel II.3 Uitkeringsbedragen naar wet
Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
IVA	3.870	4.707	5.480
Aof	3.825	4.655	5.418
Tf (tegemoetkomingen)	45	52	61
WGA	3.961	4.668	5.313
Aof	2.196	2.726	3.292
Whk	1.313	1.424	1.474
Eigenrisicodragers	382	440	457
Tf (tegemoetkomingen)	70	77	89
Wajong	3.367	3.801	4.131
Afj	3.299	3.728	4.050
Tf (tegemoetkomingen)	69	73	81
WAO	3.182	3.291	3.266
Aof	3.133	3.243	3.218
Tf (tegemoetkomingen)	49	48	48
WAZ	81	81	76
Aof	80	80	75
Tf (tegemoetkomingen)	2	2	2
WW-Ontslagwerkloosheid	2.704	2.890	3.392
AWf	2.533	2.709	3.195
Ufo	171	181	197
WW-Overige werkloosheid	10	16	17
AWf	10	16	17
WW-Verhaal over uitkeringen	-164	-174	-189
Ufo	-164	-174	-189
IOW	94	104	106
Tf	94	104	106
Ziektewet-Zwangerschap	568	661	723
Aof	568	661	723
Ziektewet-Zieke WW'ers	560	559	588
AWf	543	541	569
Ufo	17	18	19
Ziektewet-Flex	562	605	599
Whk	562	605	599
Ziektewet-No-risk	255	319	369
Aof	255	319	369
Ziektewet-Overig	16	47	50
Aof	16	47	50
Wazo-Werknemers	1.355	1.478	1.640
Aof	1.355	1.478	1.640
Wazo-WIEG	214	239	262
Aof	214	239	262
Wazo-Wbo	87	570	623
Aof	87	570	623
Wazo-ZEZ	81	97	106
Aof	81	97	106
Toeslagenwet	338	360	401
Tf	338	360	401
Totaal kas	21.142	24.319	26.954
Mutaties verplichtingen en voorzieningen	44	704	395
WIA	41	86	100
Wajong	7	28	22
WAO	5	8	8
WAZ	1	0	0
WW	-43	176	196
IOW	0	1	1
Ziektewet	3	16	14
Wazo	29	385	49
Toeslagenwet	1	5	5
Totaal transactie	21.186	25.023	27.349

* Zonder eigenrisicodragers WGA is totaal transactie gelijk aan het totaal van tabel 1.2 in hoofdstuk 1.

Tabel II.4 Uitkeringsbedragen naar fonds

Bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Aof	11.810	14.115	15.777
IVA	3.825	4.655	5.418
WGA	2.196	2.726	3.292
WAO	3.133	3.243	3.218
WAZ	80	80	75
Ziektewet-Zwangerschap	568	661	723
Ziektewet-No-risk	255	319	369
Ziektewet-Overig	16	47	50
Wazo-Werknemers	1.355	1.478	1.640
Wazo-WIEG	214	239	262
Wazo-Wbo	87	570	623
Wazo-ZEZ	81	97	106
Whk	1.874	2.029	2.073
WGA	1.313	1.424	1.474
Ziektewet-Flex	562	605	599
Afj	3.299	3.728	4.050
Wajong	3.299	3.728	4.050
AWf	3.087	3.266	3.781
WW-Ontslagwerkloosheid	2.533	2.709	3.195
WW-Overige werkloosheid	10	16	17
Ziektewet-Zieke WW'ers	543	541	569
Ufo	24	25	27
WW-Ontslagwerkloosheid	171	181	197
WW-Verhaal over uitkeringen	-164	-174	-189
Ziektewet-Zieke WW'ers	17	18	19
Tf	666	716	788
Toeslagenwet	338	360	401
Tegemoetkomingen	234	251	281
IOW	94	104	106
Eigenrisicodragers WGA	382	440	457
Totaal kas	21.142	24.319	26.954
Mutaties verplichtingen en voorzieningen	44	704	395
Aof	94,8	488	161
Whk	-21	8	7
Afj	7	28	22
AWf	-35	173	198
Ufo	-3	2	1
Tf	1	6	6
Totaal transactie	21.186	25.023	27.349

* Zonder eigenrisicodragers WGA is totaal transactie gelijk aan het totaal van tabel 1.2 in hoofdstuk 1.

Bijlage III Re-integratie

In de onderstaande tabellen staan de re-integratielasten zoals vermeld in hoofdstuk 7 uitgesplitst naar de fondsen.

Tabel III.1 Overzicht programmakosten re-integratie 2022

Bedragen x € 1 miljoen

	Afj	Aof	Whk	AWf	Totaal
Voorzieningen					
Onderwijs	26				26
Werk	44	31	0		76
Leef	14				14
Subsidie aan instellingen	13				13
Inkoop arbeidsbemiddeling	23	11	30	29	92
Ziekwet-arbo-interventies		0	1	1	3
Scholingsbudget WW				9	9
Scholingsvoucher				0	0
Scholingsexperiment WGA		0			0
Aanvullende crisisdienstverlening COVID-19				2	2
IPS voor gemeentelijke doelgroep				-	-
Programmakosten overig		0			0
Totaal	120	43	31	41	236

Tabel III.2 Overzicht programmakosten re-integratie 2023

Bedragen x € 1 miljoen

	Afj	Aof	Whk	AWf	Totaal
Voorzieningen					
Onderwijs	31				31
Werk	45	37	0		82
Leef	15				15
Subsidie aan instellingen	13				13
Inkoop arbeidsbemiddeling	23	11	33	32	100
Ziekwet-arbo-interventies		0	1	1	3
Scholingsbudget WW				10	10
Scholingsvoucher				0	0
Scholingsexperiment WGA		1			1
Aanvullende dienstverlening				5	5
IPS voor gemeentelijke doelgroep				5	5
Programmakosten overig		0			0
Totaal	127	49	34	54	264

Tabel III.3 Overzicht programmakosten re-integratie 2024*Bedragen x € 1 miljoen*

	Afj	Aof	Whk	AWf	Totaal
Voorzieningen					
Onderwijs	33				33
Werk	58	43	0		101
Leef	16				16
Subsidie aan instellingen	15				15
Inkoop arbeidsbemiddeling	25	12	35	34	107
Ziektewet-arbo-interventies		0	1	1	3
Scholingsbudget WW				14	14
Scholingsvoucher				0	0
Scholingsexperiment WGA		-			-
Aanvullende dienstverlening				5	5
IPS voor gemeentelijke doelgroep				7	7
Programmakosten overig		0			0
Totaal	146	56	36	62	301

Bijlage IV Aansluitingstabel

De UWV-resultaten worden volgens het stelsel van baten en lasten verantwoord. Het ministerie van SZW publiceert resultaten, waaronder de UWV-cijfers, in zijn jaarrekening volgens het kas-verplichtingenstelsel. Dit betekent dat er een vertaalslag moet worden gemaakt tussen beide stelsels. Deze vertaling staat bekend als de aansluitingstabel. In de aansluitingstabel worden daarnaast enkele kostensoorten onder een ander kopje gerubriceerd.

Alle bedragen zijn afgerond op miljoenen euro's. Door deze afrondingen zijn posten kleiner dan absoluut € 0,5 miljoen weergegeven met '0'. Indien voor een post, geen bedrag kan worden ingevuld of nihil is, dan wordt dit weergegeven met '-'.

Tijdens de coronacrisis waren er verschillende NOW-regelingen van kracht, die vallen onder de Kaderwet SZW-subsidies (KSS). In de overige baten en lasten is daarvoor in 2023 € 780 miljoen aan lasten opgenomen. Dit bedrag is opgebouwd uit drie componenten. Allereerst de saldering van de verschillen tussen de raming van subsidiebedragen in de jaarrekening en recent vastgestelde bedragen tot en met oktober 2023. Deze extra vaststellingen leiden vervolgens ook tot een correctie op verwachte oninbare vorderingen en daarnaast tot een correctie op de waardering van vorderingen met een betalingsregeling.

De cijfers voor de diverse correcties van minus € 2.559 miljoen (kolom 5) bestaan uit de terugname van de sociale lasten van de premiegefinancierde wetten (minus € 3.561 miljoen), de eliminatie van verhaal op de WW eigen risicodragende werkgevers (plus € 174 miljoen), de mutatie voorzieningen (minus € 126 miljoen), de interest (plus € 836 miljoen) en de overige correcties transactiebasis naar kasbasis faillissementsvorderingen (plus € 118 miljoen).

In tabel II.3 Uitkeringsbedragen naar wet (Bijlage II) staat een verdere uitsplitsing van het bedrag Wazo van € 2.288 miljoen (kolom 8) in Wazo-werknemers (€ 1.478 miljoen), Wazo-WIEG (€ 239 miljoen) en Wazo-Wbo (€ 570 miljoen).

Bij het opstellen van deze tabel is verondersteld dat de afrekening van de rijksgefinancierde regelingen voor 2023 nihil zal zijn. De mutaties op de bestemmingsfondsen zijn tijdens het opstellen van deze tabel nog onbekend. Deze zijn daarom niet in de tabel opgenomen.

Tabel IV.1 Aansluitingstabel 2023

Bedragen x € 1 miljoen

Januarinota 2024	UWV-cijfers				Vertaalslag			SZW-cijfers	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
WAO	3.299	582	-861	-2	273	0	-6	3.284	-
WIA-IVA	4.764	830	-26	-	-831	0	-57	4.681	-
WIA-WGA	4.256	765	31	-69	-747	0	-24	4.211	-
WAZ	81	5	0	0	-6	0	-	81	-
Wajong	3.828	250	53	-81	-	-	-25	4.025	42
Wazo	2.672	444	1	-	-444	-	-385	2.288	-
Wazo-ZEZ	97	6	-	-	-	0	-	104	-
Re-integratie WAO/WIA/WAZ/ZW	-	-	-	117	-	-	-	117	-
Re-integratie Wajong	-	-	-	81	-	3	-	84	-
Toeslagenwet	366	63	-1	-	-	-	-1	426	17
IOW	105	7	0	-	-	-	-1	111	2
WW	2.908	526	48	-9	-389	-	-63	3.020	-
Ziektewet	2.207	409	27	-36	-415	-	-9	2.183	-
Scholingsbudget WW	-	-	-	10	-	-	-	10	3
Regeling vouchers kansberoep	-	-	-	0	-	-	-	0	0
CRTV	-	-	483	-	-	-	-8	475	-
KSS (NOW)	-	-	464	-	-	316	0	780	943
KSS (TOFA)	-	-	-	-	-	-	0	-	0
KSS (Overig)	-	-	20	-10	-	-	-	10	10
STAP	-	-	105	-	-	-	-	105	-
Totaal	24.583	3.887	345	0	-2.559	320	-579	25.996	1.016

Toelichting kolomnummers

(1) = Uitkeringslasten

(2) = Sociale lasten

(3) = Overige baten en lasten

(4) = Toedeling re-integratielasten

(5) = Diverse correcties

(6) = Nabetaald door SZW over 2022

(7) = Mutatie verplichtingen

(8) = SZW-jaarverslag lasten

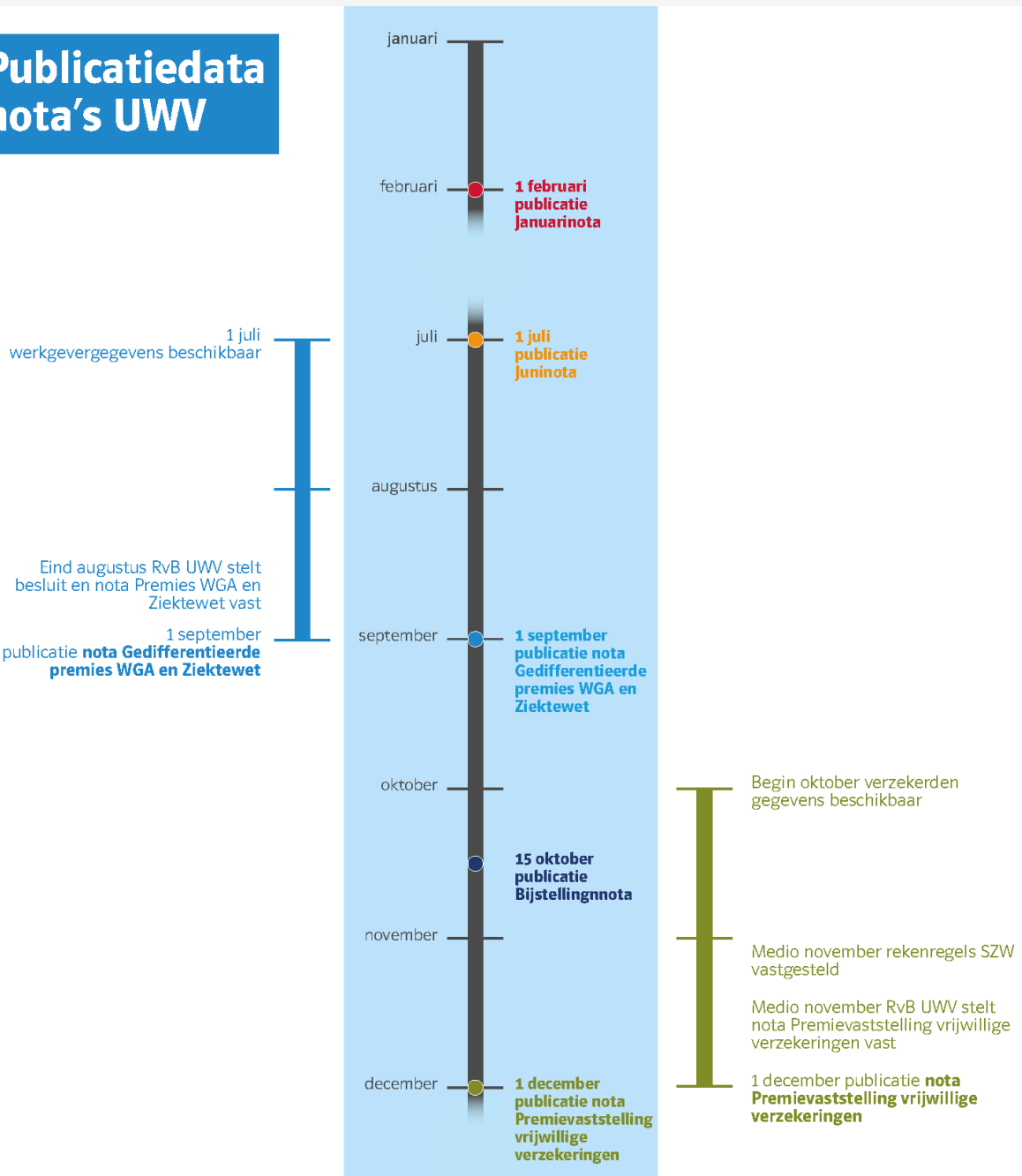
(9) = Ontv. door SZW over 2022

Bijlage V Financiële publicaties UWV

Jaarlijks brengt UWV vijf financiële publicaties uit over de premies en de fondsen. Het betreft drie algemene publicaties: de Jauarinota, de Juninota en de Bijstellingsnota. Hierin worden de ontwikkelingen van de lasten en de baten van de door UWV uitgevoerde wetten en beheerde fondsen beschreven. De uiterlijke publicatiedata zijn 1 februari, 1 juli en 15 oktober.¹

Daarnaast verschijnen twee specifieke publicaties: de nota Gedifferentieerde premies WGA en Ziektewet, en de nota Premievaststelling Vrijwillige verzekeringen. De uiterlijke publicatiedata van deze nota's zijn 1 september en 1 december.

Publicatiedata nota's UWV

Nota Gedifferentieerde premies WGA en Ziektewet

In de nota Gedifferentieerde premies WGA en Ziektewet worden de bouwstenen beschreven waarmee de gedifferentieerde premies voor de WGA en Ziektewet-Flex per werkgever worden berekend. Hiervoor hebben wij werkgevergegevens, statistische en financiële data nodig die vanaf 1 juli beschikbaar zijn.

De nota wordt samen met het Besluit gedifferentieerde premie Werkhervattingskas medio augustus aangeboden aan de raad van bestuur van UWV. Publicatie van het besluit met de vastgestelde premies volgt op 1 september¹ in de Staatscourant. Vanaf die datum is de nota ook beschikbaar op de website van UWV.

UWV berekent conform het besluit per werkgever de premie voor het nieuwe premiejaar. Deze percentages worden aan het eind van het jaar voorafgaand aan het premiejaar geleverd aan de Belastingdienst. Deze stuurt vervolgens aan alle werkgevers een beschikking van deze premies.

Vrijwillige verzekering

Zelfstandigen hebben de mogelijkheid om zich bij UWV vrijwillig te verzekeren voor de Ziektewet, WW, WAO en WIA of een combinatie hiervan. Het gaat hier om niet-verplicht verzekerde zelfstandigen en personen die tijdelijk niet werken, ontwikkelingswerkers en huishoudelijke hulpen. UWV stelt jaarlijks de premies voor de vrijwillige verzekeringen vast.

In de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) is opgenomen dat voor de WW, WAO en WIA geldt dat de premie niet hoger dan het door het ministerie van SZW landelijk vastgestelde wettelijke premiepercentage mag zijn. De Ziektewet kent geen landelijk vastgesteld wettelijk percentage en kan daarom alleen op kostendekkend niveau vastgesteld worden. De premievaststelling vrijwillige verzekeringen is daarom afhankelijk van de tijdslijn die het ministerie van SZW hanteert voor de vaststelling van de landelijke wettelijke premiepercentages. De premies voor de Ziektewet, WW, WAO en WIA kunnen pas daarna in de nota Premievaststelling Vrijwillige verzekeringen worden gepubliceerd. Deze nota wordt op 1 december gepubliceerd via UWV.nl.

¹ Indien de datum in het weekend valt, wordt de nota de maandag volgend op dat weekend gepubliceerd.

Colofon

Uitgave

UWV

Financieel Economische Zaken

afdeling Planning, Control en Analyse

Postadres

Postbus 58285

1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

Fondsenbeheer@uwv.nl

Auteurs

Neander Nijman

Fouad Rmila

Aan deze nota werkten mee

Gabriella Acetelli

Ed Berendsen

Wibaut Jeurissen

Nienke de Jonge

Casimir Maassen

Melissa Oosterman

Phoel Ransing

Rogier Scheepers

Frank Schreuder

Raymond Timmermans

Marijn Verdenius

Menno de Vries

Arjan Wojcik

Jaap-Jan Wondergem

Volg ons

Disclaimer

Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, echter uitsluitend met bronvermelding.

UWV © 2024

